Ն. 2272 | 1892 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 15ՇԱԲԱԹ | 1310 ՁԻՄԱՌԱՅԻ ԻՒԼԻՍԻ 7 | ՍԷՐԻԶԷՆՃԻ ՄԷՋ

20 ԲԱՐԱ

ՁԵՐԻՏԵԻ ՇԱՐԳԻՅԵ

20 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

(صاحب امتياز: جيولكيان) — جريدهٔ شرقيه

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԵՐԸ

	12 ԿՈՒԷ	6 ԿՈՒԷ	3 ԿՈՒԷ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիտիէ 20 ղրուշան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԵՐԸ

Կիրակի, Հինգշաբթի վէ Յինգշաբթի սահիպէ ղ. 5
Երեքշաբթի սահիպէ 11ի 10ը. հա. » 3
Մէկտասար նաֆիսյա տարի պէնտէր մէճանէն գապուլ օլունմազ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իտտի օլունմայաճագ։

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տրը։ Գիւաֆֆէի մէվատտ հազրընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ մուրաճաաթ օլունա։

ՍԷՆԷ ԽԻԹԱՄԸ

Սէնէ պայընըն թէգարրուպ իմէսի միւնասէպէթիյլէ իտարէմիզ հիսապլարընըն պիլմէսի թանզիմ ու թէսվիյէսի իգթիզա իմտիկնէտէն վէ ագչէյէ տաբի լիւզումը-մըզ օլտըղընտան, թաշրա ապօնէ-լերիմիզտէն զիմմէթլերի օլանլարընը պիր ան էվվել թէէսիյէ տէյնէ հիմմէթ իմմէլերի պէյան ու ըլճա օլընը։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Խնկիլիթերրա Բարլամէնթօսընըն Ծրնունդ վէ Երլպաշը եօրթուլարը միւնասէպէթիյլէ թաթիլը միւզաքերաթ իմտիկի մալիւմ տիր։

Բէյիրը վիւքելա Մ. Կլատսթօն՝ պու թաթիլէն պիլիսթիֆատ, Ֆրանսանըն ճիւէմը ճէնուպիյէսինէ կիթմէքտէ իսէ տէ, սաբիր սէնէլէր կիպի պիր գաչ այ Լօնտրատան ուզագլանմայըպ 2-3 հաֆթայա գատար ավէթ էյլէյէճէկի՝ մուհազդաղ ատտ օլընը յօր։

Ֆիլհագիգա Բարլամէնթօսընը քիւչատընը միւթէազբպ Իռլանտա մէսէլէսի հազրընտաքի լայիհա՝ մէվզուի միւզաքերէյէ գօնդրատաղընտան, մուհաֆազաքարան վէ սէրբէսթի թարաֆտարանը պրասընտաքի բէգապէթ՝ չէտիտ պիր հալ քէսպ էյլէյէճէք, վէ Կլատսթօն գապինէթօսընը մէվզուի իգթիտարատա գալապիլիպ գալմայաճաղը՝ պու լայիհանընը գրաաթընը միւթէազբպ էքսէրիյէթին պէյան էյլէյէճէկի բէյէ վապէթէ պուլընճաղ տրը։

Իռլանտա հազրընտաքի լայիհա՝ վիւքելատան Սրբ Ռիչեամ Հարգուրթ, լօրտ Սբէնսբը, Մ. Գրայս, Մ. Քէմպլ Պազման, վէ Մ. Ճօն Մօրլէյտէն միւրէթէպ օլարաք Մ. Կլատսթօնընը բրյասէթի թահթնատա թէչէքքիլ իտէն պիր գօմիսիօն թարաֆընտան թանզիմ իտիլմիշ իսէ տէ, գօմիսիօնըն ազալարը՝ Բարլամէնթօսընը քիւչարընա գատար լայիհանընը միւնտրիճաթը հազրընտա քիմսէյէ հիշ պիր շեյ սեօյլէմէյէճէքլէրինի թէահհիւա իմմիշ օլարգլարընատան, միւնտրիճաթը հազրընտա մալիւմաթը սահինէ իսթինսալի միւմքին օլամմըշ տրը։

Էլեէվմ պու մէսէլէյէ տաբիր Ինկիլիզ կազէթալարը պրասընտա ճէրբյան իտէն միւպահասաթ՝ զանն ու թախմինէ միւսթէնէա օլուպ, անճագ լայիհանընը Բարլամէնթօ ազասընա թէվզիհնտէն սոնրա միւպահասաթը մէզքիւրէ ճիտտի պիր էտատա իսթինատ իտիլէճէք տիր։

——

Մէզքիւրէաթ գոնկրէսինտէ հազրը պուլընան տէվլէթլէր մուրախասալարը-նըն էն գրատմիսի՝ սալթանաթը Սէնլյէնին Գրիւքսէլ սէֆիրի Սթէֆանաքի Գրաթէտորի էֆ. հազրէթլերի օլմագլա, միւշարէլէյ՝ Գլէնիգա տէվլէթի թարաֆընտան տիվէնը էճնէպիյէ մուրախասալարընա իպրաղ օլընան իսթիֆաթ վէ թալիհիֆատան տօլայը մուրախասալար նամընա պիր մէգալէի թէչէքքիւրիյէ իյրատ էյլէմիշ տիր։

——

Գուլկարիսթան Սօպրանիյէ մէճլիսի՝ Սօֆիա մէքթէպի մէսարիֆաթը սէնէվիյէսի իչուն 120000 ֆր. թախսիս էյլէյիպ, թէաթրօյա իսնէթէն կէչէն սէնէ թախսիս գրընան 40000 ֆր.ը տաբի 20000 ֆր.ա թէնզիլ էյլէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Միւճթէմէաի Ամերիգանըն Տէրասատէթ սէֆիրը ճէտիտի Մ. Թոմսընը՝ իսթիգպալինէ իգամ պույրըլմըշ օլան թէչրիֆաթիի խարիճիյէ իպրահիմ պէյ վէ իւմերաի պահրիյէտէն իսագ բաշա հազարաթը,յլա սէֆարէթ թէրճէմանլարընատան Մ. Ակէքանտր պիրլիքտէ օլորգլարը հայտէ տիւն շէհրիմիզ միւսասէլէթ իմմիշ, վէ մագամը Սատարէթ վէ խարիճիյէ նէզարէթի թէրճէմանլարը Վէքիլ վէ կիւլպէհան Միքայէլ էֆ.լէր հազարաթը վաբրա կիտէրէք ըէմը խոշամէտիյի էյֆա իմմիշէր տիր։

--Սէրթապիպը հազրէթը Շէհրիյարի Մավրօճէնի բաշա հազրէթլերի՝ կէչէն կիւն իսմինէն կիւնիւ օլմագ միւնասէպէթիյլէ Բում Բանրկի հազրէթլերի թարաֆընտան պէրաի թէպրիք կէօնտէրիլէն մէմուրը մախսուս իկէ սաիր գիյարէթճիլերի գապուլ իմմիշ տիր։

—Պաղտատ էհալիսինտէն Նիաման վէ Մէհմէտ էֆ.լէր՝ շէհրը մէզքիւրատ պիր թրամվայ խաթթը ինշասը իչուն իմմիյալ թալէպ իմմիշ օլորգլարընատան, քէյֆիյէթ՝ մէճլիսը Նաֆիաճա թահթը թէաղիդ ալընմըշ տրը։

—Իզմիր վիլայէթինտէ Պուճա տաթիրինտէ վաղը արազիի Հիւմայունտա ասարը տիթիգա թէհարրիսի իչուն պա իրատէի Սէնիյէ իճրատի հաֆրիյաթ գրՊՊընտա Մէարիֆ նէզարէթինտէն թախսիս գրընան 10000 ֆր.ատան մատտա մէճը Հիւմայունտան տախի 3000 ֆր. իհսան վէ թախսիս պույրըլմըշ տրը։ Իպնու հաֆրիյաթ՝ պիր գօմիսիօնը մախսուսըն թահթը նէզարէթինտէ իճրա օլընճաղ տրը։

—Միտիլլիտէ սապօն ֆապրիգաթօրլարը թարաֆընտան Պապը Ալիյէ պիր իսթիտա թագտիմ օլընարագ, սապօն իմալինտէ իսթիմալ օլընան վէ մուզիրրը սրհհէթ օլարաք իտտասարյա իսթիմալի մէն լտիրմիշ օլան պիր նէվի պէյազ թօբրաղընը իսթիմալինէ միւսասատ պույրըլմասը իսթիրհամ օլընմըշ իտիք։

Մէսմուռաթա կէօրէ, Այվալըդ սապօն ֆապրիգաթօրլարը թարաֆընտան տախի պու մէսլատէ Պապը Ալիյէ պիր իսթիտանամէ իրսալ օլընմըշ օլմաղլա, մէզքիւր իսթիտանամէ պէրաի թէազիզ Շուրաի Տէվլէթէ հէվալէ պույրըլմըշ, վէ շուրաի մէզքիւր տախի՝ զիքր օլընան թօբրագլա իմալ իտիմիշ պուլընան սապօնըն մուզիրրը սրհհէթ օլուպ օյմատրըլընը անլայրլմասը իչուն մէզքիւր սապօն նիւմունէլէրինին պէրաի թահլիլ (ԱՆԱԼԻԶ) մէքթէպը թըպպիյէյէ իրսալինէ գարար վէրմիշ տիր։

Տիկէր թարաֆտան Միտիլլի մէմուրլինի՝ Էվրօբատա սապօն իմալ իտէլէրէք թիւրքիյա կէօնտէրիլէմէսի իչուն մէզքիւր թօբրաղընը մէմլիքը էճնէպիյէյէ իխրաճընը տախի թահթը մէմնուլյէթէ ալմըշ, վէ պու մէմնունիյէթի իսէ էհալիի ճեզրէյի ումումիյէթլէ տիւչրը զարար իմմիշ օլմաղլա, հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ իւչինճիւ պիր արզուհալ թագտիմ օլընարագ, սապօնլար մէսէլէսինին հալ ու թէսվիյէսինէ պէքլէնիրմէքսիզին մէզքիւր թօբրաղընը Միտիլլիտէն մէմալիքը էճնէպիյէյէ իխրաճընա միւսատէ պույրըլմասը իսթիրհամ օլընմըշ տրը։

—Տախիլիյէ միւսթէշարը սապրգ Բէշիտ պէյ հազրէթլերինէ՝ 15 սէնէտէն պէրու սէպգ իտէն խրատմաթընա մէպնի թէգաիւտ Սանտրը նէզարէթինտէն 2500 ղ. մաազուլիյէթ մաաշը թախսիս պույրըլմըշ տրը։

—Պու քէրրէ ինչա օլընան Միւզէյանէի Հիւմայուն տաբրէի ճէտիտէսինին թարիխը թապլի գրսմընը թէֆրիշինէ պաշլանմըշ վէ եագընտա քիւչասը մուգաբրէր պուլընմըշ տրը։ Միւզէ տաբրէսինին 2նճի գաթնատա 1000 գատար ֆէնների քիթապլարատան միւրէքքէպ պիր քիթապխանէ թէշքիլ գըլընմըշտրը։

—Զիգակօ սէրկիսինէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ բէյ տէր բէյ վիլայաթը Շահանէտէն վիւրուտ իտէն էմթասալը նազարը թէտգիգատէն կէչիրմէք վէ նօգսանլարը կէօրիւլտիկի հալտէ իքամա վէ շայանը թէչիր պիր հալէ վագ իմմէք իչուն զէվաթը մալիւմատէն միւրէքքէպ օլարաք թէշէքքիլ իտէն գօմիսիօնըն ճիւմլէի մուգարրէրաթը հագգընատա ալընան մալիւմաթա նազարէն, Զիգակօյա կէօնտէրիլէճէք եշեանըն վաղընա մախսուս օլմագ իւզրէ իմալ իտիլճէք սանտրգլարըն իւզերի արմաի Օսմանի իլէ թէղրին օլունմասընա վէ իւզերլերինէ տախի, «Մէմալիքը մահրուսէթ իւլ մէսալիքը Շահանէնին մահսուլաթ վէ մամուլաթ վէ մէնսուճաթընատան Զիգակօ մէշհէրը ումումիսինէ կէօնտէրիլէն եշեայա մախսուս սըրա» իպարէսինէն եազըլմասընա, վէ հէր պիրինէ մախսուս սըրա նումէրօսը գօնուլարագ, մարգա օյմագ իւզրէ տէ Օսմանը սանճաղընըն թէրսիմինէ, վէ հէր տիւրլու եշեանըն ճինս վէ նէվինի միւպէյյին պիրէր եաֆիթա թաալիգինէ գարար վէրիրմիշ տիր։

—Սիվաս վիլայէթինտէ Ազիզիյէ գազասընտա տեղտէսթը ըույէթ օլան պիր տավայա միւթէֆէրրի մուաձէյէնին ճէրէյանընա վիլայէթը միւշարէյէհա միւտտաիի ումումիսի Բաշիտ պէյ թարաֆընտան մէյտան վէրիրմէսինինէ պահսլա, մագամը տամիի Սատարէ թուզմայէ վուգու պուլան շիքայէթի իւզերինէ, քէյֆիյէթի՝ վիլայէթը մէզքիւրէտէն իսթիյամ պույրըլմըշ, վէ պու պապատ վարիտ օլան ճէվապտամ՝ պտտիյէթի ճիհէթլէ պա թէզքէրէի սամիյէ Ալալյէ նէզարէյինէ իրսալ պույրըլմըշ տրը։

—Սիվաս վիլայէթի պաշ միհէնտիսլիկինէ՝ Կիսիլճինէ սանճաղը միհէնտիսի ճէյալ էֆ., Պրուսա վիլայէթի պաշ միհէնտիսի մուավինլիքէրինէ՝ Էնգարէ վէ Սուրիա վիլայէթլերի պաշ միհէնտիսի մուավինլերի Սիրէյյա վէ Եուսուֆ Քենան էֆ.լէր, Թրապիզոն վիլայէթի պաշ միհէնտիսի մուավինլիկինէ՝ Պէյրութ վիլայէթի պաշ միհէնտիսի մուավինի Ալի Սամի էֆ., Աքրա տէմիրբօր ինչաաթ գօմիսէրլիկինէ՝ Բէյթասիս էֆ. վէ մուավինլիկինէ՝ Հէնտէսի Միւլքիյէտէն մուխրէճ Բէշիտ էֆ. թային գըլընմըշլար տրը։

—Մուտանեա-Պրուսա տէմիր եօլընըն Մուտանեա ֆապրիգասընըն մաքինասըյա սաիր մաքինալարտա հագբըրպ մատէն քէօմիւրիւ մագամընտա իսթիմալ խիրմէք իւզրէ մէմալիքը էճնէպիյէտէն ճէլպ խիրմիշ օլան 10 սանտրգ տէրունինտէ 600 լիթրա էզլէնին՝ մատէն քէօմիւրիւ միսիլլու ըէմը կէօմրիւքտէն մուաֆ թումուրմասը հագգընատա Մուտանեա բուսսուման միւտիրիյէթինէ թէպլիղաթ իյֆա գըլընմասը խուսուսընըն Բուսսուման Լիմանէթինէ իշարը՝ խաթթը մէզքիւր գումբանեասը թարաֆընտան պա թէզքէրէ թալէպ օլընմըշ, վէ խաթթըն հասրլաթը զայրը սաֆիյէսի քիլօմէթրօ պաչընա 8000 ֆր.ա պալիղ օլընճայա տէկին իգթիզա ի-տէն մատէն քէօմիւրինին ըէմը կէօմրիւքտէն մուաֆիյէթի՝ խաթթը մէզքիւր մուգալէյէսինին 8ինճի մատտէսի իգթիզասընտան պուլընմըշ իսէ տէ, ըէմատէն մուաֆիյէթի թալէպ օլընան մէզքիւր Ն-ՂԼԻ հագգընտա մուգավէյէնա-մէտ պիր սէրահաթ օյմասըպը, վէ մուաֆիյէթին մատէն քէօմիւրինա-էն պաշգա եագաճագ շէյլէրէ տէ չումուլլի թումուրմասընընը՝ սուի իսթիմալ վէ էմնալ մահգուրընատան սալիմ օյմասյաճաղը ճիհէթլէ, զիքր օլընան Ն-ՂԼԻՆին ըէմը կէօմրիւքտէն իսթիմասը ուլյամյաճաղը՝ Մէճլիսը Նաֆիաճա գարարկիր օլմըշ, վէ քէյֆիյէթի՝ Նաֆիա Նէգարէթինատէն չըմէնտրֆէր գումբանեասընա թէպլիղ պույրըլմըշ տրը։

—Եվվելքի կէճէ սաաթ 1 պուչուգ բատտէյերինտէ Սթամպօլտա Վէզիր խանընտա վագը մէլլանէ տերունինտէ իշրէթ իմմէքտէ օլան թէքիրտաղը Սեդրաք վէ Կարապետ իլէ, Ասարկ վէ Հաճի Դէորգ միյանէլինտէ դավկա զուհուր իտտիրէք, մէրզումանտան Սեդրաք վէ Էֆֆիդի Կարապետ՝ Ասարկի պուչաղա սոլ պաճաղընտան վէ Հաճի Դէորգը տախի իսկէմէ իլէ պաչընտան եարամըշլար, վէ հէր նէ գատար ֆիրար էյլէմիշլէր իսէ տէ, իքիսի տէ տէրտէսթ օլընմըշլարտը։

—Տիւն սաաթ 7 բատտէյերինտէ տէրունը քէօբրիւ վաբօրլարընատան 8 վէ 10 նիւմէրօլը վաբօրլար՝ քէօբրիւլէր պէյնինտէ եէկտիկէրիյէ միւասատէմ իսիպ, 10 նիւմէրօլը վաբօր՝ պիր գաչ եէրինտէն սագալանարագ, նէֆուտճա պիր կէօնա գաղա վուգուա կէլմէմիշ իսէ տէ, հէր իքի վաբօրընը եօլճուլարը բէք զիյատ գօրգմըշլարտը։

—Տիւն սաաթ 4½ա Պէպէքտէն հարէքէթ իտէն Շիրքէթը խայրիյէ վաբօրը՝ քէօբրիյէ եանայտրը սըրատա, գարապալըգ արասընա սօգուան պիր եանքէսիճի՝ եօլճուլարան պիրինին 5 լիրա գատար ագչէյի հավի ճըղտանընը սըրգաթ էյլէմիշ տիր։

—Տիւն շէհրիմիզէ 20 նուֆուս Հէրսէք մուհաճիրի վիւրուա իթմիշ տիր։

—Կէմի թայֆասընտան Էրէքլիլի իսմաիլ՝ Եվվելքի կէճէ Գալաթասա մատամ Պէյլանընը օթէլինտէ պիր ֆահիշէյի պաչընտան՝ վէկէօյանընտէն գամա իլէ աղըրճա եարալարըպ ֆիլար իմմիշ իսէ տէ, մուախիրէն տերտէսթ օլընմըշ տրը։

—Թօգաբու ճիվարընտա պիր իսլամ գաբրը՝ տիւն 2 վէ 5 եաշարընտա իքի գըզընը եվտէ եալընը-նըզ պըրագարագ օգաղա չըգմըշ օլմաղլա, 5 եաշընտաքի չօճուքընը էլպիսէսինէ մանկալատան ամէէ սըչրայարագ վիճուտինէ սիրայէթէ գարնը զիյատէճէ եանմըշ վէ պէրաի թէտտավի խասէքի խասթախանէսինէ կէօնտէրիմիշ տիր։

—Սէլանիք վիլայէթինտէ Իսքիպտէ թէլֆէնքճի էնանֆընտան Սալիհ, Նէճիպ վէ Սէլիմ նամ չախարընը գաչագ պարութ սաթտըգլարը իսապէր ալընարագ, իճրա օլընան թէհարրիյաթտա մէրգումարընն տիւքքեանարընը,յլա խանէլէրինտէ 78½ քիլօ պարութ իլէ պիր խայը ֆիշէնք պուլընըպ տերտէսթ օլընմըշ տրը։

—Հապսխանէի ումումիտէ մէվգուֆ օլուպ հիւքմէրի քէսպը գաթիյէթ իմմիշ օլան 5 չախսընը իքմալը միւտտէթ իմմէք իւզրէ Թարապուսը-Ղարպ հապսխանէսինէ նագլերի խուսուսը՝ Զապթիյէ նէզարէթինին իշարը իւզերինէ Ատիյէ նէզարէթինէճ թահթը գարարա ասընմըշ տրը։

—Ավբը Գաբուտա սաքին Շէվքէթ պէյ վէ մախսումը՝ տիւն սանտալ իլէ պալըգ թումթագտա իքէն սանտալ տէվրիւրէք տէնիզ տիւշմիշլեր իսէ տէ, էթրաֆտան կէօրիւլերէք դուրթարըլմըշլար տրը։

—Ինկիլիթերրա սէֆարէթի մալյէթ վաբօրը զապթանընտան պիրի՝ տիւն մէզքիւր վաբօրա կիթմէք իւզրէ իքէն տէնիզ տիւշմիւշ իսէ տէ, սալիմէն գուրթարըլմըշ տրը։

Պու կիւնքի Թէվֆիհաթ ճէտվէլինտէ մաէլմէճունիյէ կէօրիւլտիկի իւզրէ, Մաթպուաթը Տախիլիյէ միւմյիյզը սանիսի իզզ. Բէյատ պէյէ պու քէրրէ Թէրֆիէն ըութպէի սանիյէ սընրքը միւթէմայիզի Թէվֆիհ վէ ինայէթ պույրըլմըշ օլմաղլա, միրը մումանլէյտէն իյֆաի վազիֆէի մէմուրյէթատէ իպրաղ էյլէտիկի մէսսի վէ իդատամաթը սատագաթքեարանէյէ միւքեաֆաթէն սլէօյէ պիր իլթիֆաթը Սէնիյէյէ նաիլէյէթի շայանը թէպրիք մէվվատտէն տիր։

* * *

Բէզալիք Մաթպուաթը Տախիլիյէտէ էրմէնիճէ կազէթալար միւթեֆթիշի Տիվթեան իզզ. Ցակոբ էֆ.նին իյֆաի վեզայիֆը մէմուրյէթատ միւշահէտ օլան իդտամ ու ղայրէթինէ միւքեաֆաթէն պու քէրրէ էֆ.ի մումանլէյտէ Թէրֆիէն ըութպէի սանիյէ սընրքը միւթէմայիզի Թէվֆիհ վէ ինայէթ պույրըլմըշը տախի պու կիւնքի Թէվֆիհաթ ճէտվէլը ըէսմիսինտէ էշշմը մէսերրէթլէ միւթալէակիւգարըմըզ օյմուշ տրը։

* * *

Բէզալիք ճէտվէլը մէզքիւրտէ մաէլմէար միւթալէա օլընընընա կէօրէ, Մաթպուաթը Տախիլիյէ խիւլաֆասընտան ֆիւթուվ. Բեաշիֆ էֆ. իլէ Հիլմի պէյէ ըութպէի բապիա, վէ ֆիւթուվ. Թահսին էֆ. իլէ Սալահէտտին պէյէ տախի ըութպէի խամիսէ Թէվֆիհիյէ, մէշհուտ օյան սայ ու իդտամէրինէ միւքեաֆաթ պույրըլմըշ տրը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Պուլկարիսթան Էմարէթինին ախիրէն 100ատ 6 ֆաղզէ ագտ իթմիշ օյտըը 140 միլիոն ֆր.լըզ խսիկրազ Թահվիլաթը՝ պու քէրրէ Պէրլին պօրսալարընա գապուլ օլունմըշ տրը։

Նիմ բէսմի Ալէման կազէթալարընատան պիրի՝ մէզքիւր խսիկրազ՝ չըմէնտրֆէր ինչասը իչուն ագտ խրլտիկինտէն վէ խուսուսիյլէ Ալէմանիա տէմիր ֆապրիգալարը պու թէչէպպիւսը Նաֆիատան խայլիճէ միւսթէֆիտ օլաճալարընատան պահսլա, Թահվիլաթը մէզքիւրէնին պօրսայա գապուլի՝ մէնֆիի մէմլէքէթ իմաճաթընատան իտտիկինի պիտիրմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պանտըրմա վէ Պալըքէսէր Պատրիարքական Փոխանորդը Այվազեան Գեր. Տ. Յովսէփ վարդապետ՝ եաբընը մահալը մէմուրիյէթը ճէտիտէսինէ ադիմէթ իտէճէկինտէն, Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլերիյլէ ըէսմը վէտայը էյֆա իմմէք իւզրէ տիւն Բաթրիգխանէյէ կիմմիշ իսէ տէ, Բաթրիգը միւշարէյէհ հազրէթլերի օրատտա պուլընմատընը հասէպկիյէ բուհանիի մումանիյէհ՝ պու կիւն եինէ Բաթրիգխանէյէ ադիմէթ իտէճէք տիր։

——

Պանտըրմա վէ Պալըքէսէր Առաջնորդը սապրգ Սափրիչեան Գեր. Տ. Տիմոթէոս Սրբազան բաղար կիւնիւ Տէրսատէթէ միւվասէլէթլէ տիւն Բաթրիգխանէյէ կիտէրէք, Բաթրիգ վէքիլի ճէվահիրճեան Գեր. Տ. Գաբրիել Ծ. վարդապետ իլէ միւլագաթ իմմիշ տիր։

——

Վենետիկ Մխիթարեան Միաբանութիւնը Գատրքէօյտէ Բէքմէզ Թարլասընտա Սրբոց Ղեւոնդեանց նամբյլա պիր Էրմէնի Գաթօլիք քիլիսէսի վէ պիր տէ մէքթէպ ինչասընա հազրլրլրգ. կէօրմէքտէ օլտըը մէսմուլիմիզ օրմուշ տրը։

ԳՕԼԷՐԱ

Լօնտրա 26 դեկտ.

Լօնտրանընը բէսմի կազէթասընտա իլան օլունարընա կէօրէ, Համպուրկտա վէ Ալէմանիանընը պիր վագթ շիպէէլի օլան տիկէր պազը լիմանարընտա գօլէրա խասթալըղը էլան հիւքմֆէրմա պուլընընյօր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Բարիզ 26 դեկտ.

Թահզիգաթ գօմիսիօնընընը գարարը մուհիպինէ, գօմիսիօնը սանի՝ ատիյէ էվրագընը կէօրէն կէչիրմիշ օյմաղլա, մէնը մուհաքէմէյէ վէսիյէ վերմէմէք իւզրէ բարօրթօ թագտիմ իթմէյէճէքտիր։ Գունընկա պէրապէր, էվրաղը մէզքիւրէտէ Բանամա գումբանեասընատան բարա ալընտրընա տաբիր հիշ պիր սէնէտ եօգ տրը։

Մ. Անարիէօնին՝ միւսթանթիգ իլէ միւլագաթ իմտիկինէ տաբիր հէնուզ պիր մալիւմաթ եօգտրը։ Մումանլէյհին թահթը թէվզիֆէ ալընտրընա տաբիր զուհուր իտէն չայիա թահագդուգ իթմէմիշ տիր։

Սալէմանիա սէֆիրի գոնթ Միւսթէր՝ տիւչար օլարը աղրրճա խասթալըգտան չէմտի պիր աղ էյլէյէմէյէ պաչամըշտրը։

Վիէննա 26 դեկտ.

Գօրսա գօմիթէսի՝ 100ատ 6 ֆաղզէը եէնի Գուլկար իսթիգրազընը թահվիլաթը իւզերինատ Վիէննա պօրսասընտա ֆօնտօ օյնանմասընա միւսատէ իթմէսինի մալիյէ նազարընա թավսիյէ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

Բարիզ 25 դեկտ.

Մէճլիսը (մէպուատան՝ Մարգ Ֆաս) թարաֆընտան վագը օլան պազը միւսատատը թիւճճարիյէյէ մուգապիլ մէմալիքը մէզքիւրէ միւվարէատընա էն ազ բուսումամ թարիֆատը թաթպիգ օլընմասընա տաբիր օլան լայիհայը, վէ քէզա Գարատաղ իլէ մուգապէլէթէն էն զիյատ մաշնարը միւսատէ օլան միլէթի մուամէլէսի օլընմասը՝ հազգընտաքի լայիհայը տախի գապուլ իթմիշ տիր։

Մ. տը Ֆրէյսինէնին խաթիֆատը չայիասընա սէպէպիյէթ վերէն մատատ՝ Մ. Գարնօնընը բրյասէթը ճիմմուրյէթէ ինթիխապը էնանարընտա Մ. տը Ֆրէյսինէնին Մ. Գօրնէլիուս Հէրճ իլէ իճրաի միւնասէպաթտա պուլընտրընը միւհիմմիլ իտուկինէ, վէ Մ. տը Ֆրէյսինէնին ագտէմճէ Մ. Հէրճէ եազընընը պիր մէքթուպը թալէպ իթմէք իւզրէ Մ. Անարիէօյի ախիրէն կէօրտիւկիւ չուլու պուլուղընա տաբիր պիր մէպուսընը՝ բէհը վիւքելա Մ. Բիպօյա պիր սիւվանամէ թէսլիմ իթմիշ օլմասը մատատի տիր։

Բէյթէրսպուրկ 25 դեկտ.

Մէճլիսը վիւքելա՝ շէքէր բուսումընընը արթրրլմասընա գարար վէրմիշ տիր։

Բիվայէթէ կէօրէ, մալիյէ նազրրը՝ մէմուլ օլընտրընը գատար պէօյուք պիր սէմէրէ հասրլ օլմայաճաղը զանն օլընան պէտէլաթը ասքէրիյէտէն սարթը նազար իթմիշ տիր։

Բուսիա իմբէրաթօրը՝ Սիպէրիա սէմիր հօրընն ինչասընա տաբիր մալիյէ նազրրընն լայիհասընը թասատիգ իթմիշ օլմաղլա, պունա տաբիր գարարնամէի իմբէրաթօրի յունվար 1ատ նէչը օլընճաղ տրը։

ՀՕԳԻԱՊԱՏԱԶ ԴԱԶՆԷՕՎ

Մէչհուր հօգապագ Գազնէօվ իլէ, Մատատ Ալիս Գազնէօվ վէ չակիրտի Մատատազէ Բէն Տրսօյանմ վէ Բարիզ արթիսթէլերինատէն Մ. Ֆօլցըր թարֆլարընատան Պլյօղընատա Պօնմարչէ իսթիսալինտէ Սօչիէթա Օբէրայա Իթալիանա ճէմիյէթինին մէճճանէն թէրք իթմիշ օլտըը սաատատ հէր ագչամ սաաթ 4ատ ֆէվվէյլատէ վէ չայանը թամաշա սուրէթատ լուպիպաթ լճրա օլընաճագ տրը։

Հէր ագչամ հասրլաթընն պիր մրգտարը՝ զաթը հազրէթը Շէհրիյարինին թահթը հրմայէլերինտէ պուլընան Տար իլ Ամեղէյէ թէրք օլընաճագ տրը։

ԹԻՐԱԳԳԼԻ ԹԻՃԱՐԷԹ

Նի՞չին պիտէ տախի մահիը վէ սատագաթը Մասլահաթկիզարլար, եաղճըլար, Թահսիլտարլար, վէ ատի մաղազա ուշադլարը եէթիշմէմէքտէ, վէ սայքի ալէլումում պու գուսուրտան չիքեայէթ խիլմէքտէ տիր։

Սատագաթսըզլըգ տիմէքլէ, խըրսըզլըգ տիմէք խաթէմէտիյիմիզի անլաթմայա ճասպա լիւզում վա՞ր մը տըր։

Պիր խատէմէնին, քէնտիյի իսթիխատ էյլէյէն զաթըն եախօտ զաթլարը մէնաֆիինէ էգճան ու տիլ չալըշմամասը տա պիր սատագաթմագ խսթէտիկիմիզ ճէհէթին պու ճիհէթի օլորզունը զիքր էյլէմէյէ ատ մահզա պիր լիւզում գալմամըշ օլույօր։

Ֆագաթ պիր թիճարէթ ումուրընտա խսթիխատ իտիլէն հա՞նկը խատէմէ տիրլէր քի, իպթիտան մէմուրլյէթլերինատ էլլերինատէն կէչէպլիտիյի գատար մէհարէթ վէ սատագաթի իպրազը խուսուսընտա պիր գուսուր էյլէսինլեր։

Էկէր պէօյլէլերի վար իսէ, զաթէն խսթիխատ իտիլտիքլերի ուշտէ ուզուն ճիւտատէթ ալըգօնմայըպ տէֆ իտիլտիլեր։

Պիզիմ սեօզիւմիզ եէհլիյէթլերինէ վէ սատագաթլարընա խօշնուտիյէթ նազարը իլէ պագըրըպ տա, օնրատան թէպէտտիւլ էֆքարա վէ էմիրյէթսիզլիյէ թապի պուլընան խատէմէ իչին տիր քի, պունլար եքսերիյէթի քիւլլիյէյի թէչքիլ էյլէմէքտէ, վէ չիքեայէմէ հէտէֆ օլանլար տա պունլար տըր։

Ֆագաթ պու խատէմէ, պիր գաչ այլար եախօտ պիր գաչ սէնէլէր, խօշնուտիյէթի մուճիպ օլաճագ մէհարէթ վէ սատագաթի կէօսթէրտիքտէն օնրա, թէքմիլ իւմիտլերինին պօյա չըգաճալընա գանի օլուրլար, տիւշարը մէյտանյէթ գըլընըրլար, վէ քէնտի մէհարէթի վէ սատագաթլարընա կէվշէմէյէ պաշլայլը, հէմ քէնտի խսթիգպալլերինէ, վէ հէմ ատ քէնտիլերինի իսթիխատ էյլէյէն զաթըն եախօտ զաթլարը խսթիգպալլերինէ ատէթա գատատ էյլէյէճէք հալտէ պուլունուրլար իսէ, թագսիրաթ քէնտիլերինատէ՞ մի տիր, եօգսա քէնտիլերինի պիրեր մէմուրյէթատ իսթիխատ էյլէյէն զաթատա եախօտ զաթլարատա՞ մը տըր։

Իչնէթ մէսէլէնին քէօքիւ պուրատա տըր, վէ պու քէօք, լայզըզ իլէ թիմար խտիմէտիկի իչին տիր քի, պիզատ թէրագգը իւմիտլեր ալէսսէվիյէ մահվ օլուպ չիւրիւմէքտէ տիրլեր։

Եվվէլ եմիրատ չունա տիգգաթ պույրըլմամը տըր քի, պիր տօղրամաճը, պիր մարանկօղ, վէ ատի պիր մահալլէ պագգալը եանընա կիրէն պիր չըրագ պիլէ, պիր կիւն կէլիպ ատ քէնտիսի տախի պիր ուսթա, պիր իշ պաշը, եախօտ պիր օրթագ օրմագ հավէսի իլէ իշէ կիրէր։

Գալարըրն մէյտանտան պու թապիի հավէսի. օլ վագթ թիրագգը տէնիլէն միւպարէք լուղէթ տախի, էն մանէասըզ լուղէթլերտէն պիրիսի սըրասընա կիրէր։

Ատի պիր տօղրամաճըրգ, ատի պիր մարանկօղրգ, վէ ատի պիր պագգալրգ ճիհէթինատ պիլէ իշին հալի պու օլարազը սըրատա, արթրգ տիւնեաալարը իշզալ խէն թիճաճարըրգ, պանքերլիք վէ էմալլէրի կիպի պէօյիւսիւճէք պէօյիւմէյէ խսթիխատը պուլընան իշլեր տէ նա՞տը օրմուշ օրուր։

Այէմը թիճարէթատ էսկիմիշ վէ էսկի թէրպիյէ մահսուլը պուլընմըշ օլան պիր գաչատ վար տըր քի, էքսերի իշլերատ պունըն հիւքմիւ միւշահէտէ օլունմագտա, վէ եէնէ էքսեր սըրալարատա պու հիւքմ ինքեար խարիմէմէքտէ իսէ տէ, եալանը գապուլ իլեմէյէն էսէրլեր՝ անըն քէմաքեան պագասընը թասատիգ իթմէքտէ տիրլեր։

Եանի, պաշգալարընը իլերի կէօթիրմէմէք իւզրէ քէնտիլերի տէ կէրի գալմագ։

Իլերի կիթմէմէմիզին, եախօտ էվրօբալը ագրանլարըմըզգա գըյասէն թէտէննիի հալտէ պուլընտըրըմըզըն պաշլըճա սէպէպինի արթրգ պաշգա եէրտէ արամայըն, պու գատալը քեաֆի տիր։

Օլտուգճա իքմալը թահսիլ խարպ մէքթէպտէն չըգան պիր չօճուգ՝ էսկէր ֆուգարա էվլատը իսէ, բէք ճիւզի պիր իւճրէթէյ, եօգ էկէր հալի վագթի եէրինատ պիր բէտեր էվլատը իսէ, պագէն պատհավա օլարագ տախի պիր թիճարէթի իշինատ իսթիխատամ օլընմագ հավէսինատ պուլընմագտա իսէ, իլանիհայէ ուֆագ պիր իւճրէթլէյէ անճագ պօղազընը չըգարմագ, վէ եախօտ իրա նիհայէ պաշգալարընա պատիհավա խրտմէթ էյլէմէք իչի՞ն մի գարու դարու տօլաշմագտա, արայա տօսթլար օգմագտա, վէ կէօնակէօն թէտպիրլեր տիրչինմէքտէ տիրլեր։

Էկէր եալընըզ պօղազ չըգարմագ իչին իսէ, սէնէլերճէ մէքթէպ զայլերլերինէ նէ՞ հաճէթ. պիր ֆուգարա էվլատը սաթըճը օլտըրընտա տախի օ գատար կէչինմէյի վէ պէյքի տահա զիյատսինի տէ պուլապիլիր իտի։

Եվվէթ, պուլապիլիր, վէ հէմատ խսթէտիկի սահատա վէ արայա տօսթլար օգմայա վէ գարու դարու կէզմէյէ մուհթաճ օլմագտըրընը տախի հաղրը նազրը պուլապիլիր իտի։

Զէնկին ֆամիլեա էվլատլարընա կէլինճէ, զանն իտէրիզ էօյլէ պիր ահմադ բէտեր վէ էօյլէ պիր տհմադ էվլատ պուլունմագ իտի քի, պաշգալարընա պատիհավա խրտմէթ իթմէքլիյի ֆիքր ու խայալինատէն պիլէ կէչիրմէյէ թէնէզզիւլ իթմէնլեր։

Գունլարընը քեաֆֆէպի տախի, գավի պիր իթիգատտան, գավի պիր էմնիյէթտէն, վէ գավի պիր իւմիտատէն թէվէզզիւա իտէր։

Իլէրուտէ առամ օլմագ հավէսի, եանի պէօյիւմէք։

Պիր տէլիգանլը մէքթէպտէն չըգտըգտան սոնրա, պիր քէրրէ եա պիր թիճճար, եա պիր տարրաֆ, եա պիր շիրքէթ, եախօտ պիր ֆապրիգա իշինէ կիրմէյէ նամի օլտըրընտա, արթրգ թէքմիլ հավէսի թէրագգը թարիգինատ տիր քի, ալէմնին վէ ճեմիյէթը պէշերիյէնին ըուհը վէ թապահաթը հիւքմի տէ պու տըր։

Ցիմէք տիր քի, պիր թապիի թագեիգ վար տըր. վէ պու թագեիգ տիր տիւնեա ալէմի շու շիմտիքի բարլագ հալէ կէթիրէն վէ տահա զիյատէ բարթմայա մէյլ իտէն միւպարէք թագեիգ։

Պիր իշտ խսթիխատամ իտիլէն խատէմէնին թէքմիլ տէրիգանլըգ ճէվհէրինի, մէհարէթ խսթիխատընը վէ սատագաթ սույդուսընը թէչքիլ իտէն անասընը տախի, պու միւպարէք թագեիգ, եանի թէրագգըյա թապիի հավէս տիր։

Լ'ԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ

Ֆրանսա տէվլէթը ֆախիմէսինին թահթը թէէմինաթընտա

ՍԻԿՈՒՐԹՍ. ԳՈՒՄՐԱՆԵԱՍԸ

ԹԷՔՄԻՆ ՕԼԸՆՄԸՆ ՍԷՐՄԱՅԻՆԻ 105 ՄԻԼԻՕՆ ՖՐԱՆԳ

Մէրէէզը էռուրէ Ֆրոնսէն Լէն ենրէրէռ Ն. 61 Բէբէզէ օտէզէրտ

Թիւրքիա իչիւն միւտրը ումումիսի

Պրոսպոսթ Ֆէլիսէն Ֆ. Պոտրէռն

Տէրասատէթատ պաշրճա ճաճէնթի Նէյլսիսլամ խանընտա Ն. 11 մաղազատա

Բարսեղ էֆէնտի Թէլլալեան

Իչպու գումրանեա՝ թէէմին իթմիշ օլտուզը մէպպարը պիր հիսապը մախսուսլա հէր լուչ այսպա պիր միւշթերիլերինէ թէվզի իթմէքտէ օլուպ, էհալիյէ էգոնոմիյը թէհրիլ իթմէք իչիւն շիմտիյէ գասար թէչէքթիւլ իթմիշ օլան պու կիպի պիկուրթա գումրանեալարընա ֆարգ կէլմիշ օլպուղընատան, Ֆրանսանրն հէման հէր չէհրինատ չիպպէլէր թէչքիլ իթմիշ վէ բէք սիւրաթլա իլերլէյէրէք, ազ վագրթատա 50—60000 ապօնէ բէյտա իթմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, պիր ատամ միւտտիթը էօմրինատ կիւնատ 6-7 բարա պիր էգզօտիա իտերէք քէնտինատ վէ եախօտ քէնտի վարիսլերինէ 20000, 30000, 50000, 100000 ֆր. պիր սերմայէ թէտարրեք իտէպիլիր։

Իչպու գումրանեա 1884 թարիխինատէն իթիպարէն մէմալէքը մանրուսէի Շահանէատ իչէ պաշլամշ օլուպ, թիւրքիանէն պաշլյանա չէհիրլէրինատ անճէնթ օլմագ իսթէյէնլերինի Պրուսատա մուդիմ գումրանեանին միւտիրը ումումիսի Յավանանա էֆ. Ֆ. Պոտրէռանա միւրաճաաթ իթմէյի տիր։

ՍԹԱՄՊՈԼ

ԿԱԶ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սթամպօլ կազ շիրքէթինին գօգ քէօմիւրիւ տէպպօյլարը

Եէտի գուլէ կազմանէսինատ,

Սթամպօլտա Պապը Ալի ճաատէսինատ,

Գալաթատա Դալաֆաթ եէրինատ նօմէրօ 61։

Պալէատէ մուհարրէր չիրքէթին տէպպօյլարընտա տահմի սուրէթատ պիրինճի նէվ գօգ քէօմիւրիւ մէվճուտ օլուպ, իշպու քէօմիւր՝ ազզը գուրշուն իլէ գաբալը վէ շիրքէթին մէօհրիւ իլէ մէօհրլի 50չէր քիլօլըգ չուվալլար իլէ ֆիրուխթ օլունուր։ Իշպու չուվալլարրն աղըրլըզը 50 քիլօ օլաբզընը Շիրքէթի՝ միւշթերիլերինէ թէէմին իտէր. անճագ մէկքիւր չուվալլարրն հիմը թէպլիմնատ կիւզէլճէ գաբանմըշ վէ գուրշուն իլէ պաղանմըշ օլաբզընը թէպգիգ պույրրմալարը միւշթերիլերինէ թէմէնի օլընը։

Գօգ քէօմիւրիւ ֆէյմէրի

	բալճ-ճէյ
Ետիդուլէ կազմանէսինատէն թէպլիմ օլընմագ իւզրէ 50 քիլօլըգ պիր չուվալլըն ֆիյաթը	7
Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինատ վէ Դալաթատա-քի տէպպօյլարատան թէպլիմ օլընմագ իւզրէ 50 քիլօլըգ պիր չուվալլըն ֆիյաթը	8
Սըրարըշ 500 քիլօտան էքսիք օլմագ վէ միւշթերիներն Գալաթա վէ եա Սթամպօլտա պուլընան իպգամէթկեարընա թէպլիմ օլընմագ չարթըլլա 50 քիլօլըգ պիր չուվալլըն ֆիյաթը	9

Սըրարըշ 10000 քիլօ գօգը թէճավուզ իթթիկի թապտիրտէ ֆիյաթը պաչդաճա գարարլաչարըրլըր։

Շիրքէթ՝ միւշթերիլերէ հէր նէվի մալիւմաթը իթա վէ թէսնիլաթը լազմէյի իրատ էյլէմէք իչիւն քէնտի էմնիյէթի մէմուրլարընատան Մ. Կ. Ս. Տէլլա Սուսաար նասպ ու թային իթմիշ օլուպ, մէմուրը մամիպէյ՝ գօգ քէօմիւրիւ ֆիլուխթը հագգընատաքի պիշիմէմէ մէքթուպլարը Դալաթատա Դալաֆաթ եէրինատ 61 նօմէրօսաքի չիսպէի մախսուսատա գապուլ իտէճէք տիր։

* * *

ԸՇԸՂ ԻԹՄԷՔ, ԸՍԸԹՄԱՂ ՎԷ ՀԱԲԷՔԷԹ ԻԹՏԻՐՄԷՔ ԻԶԻՆ ԿԱԶ

Պու կիւնքի կիւն օթուզը միւթեճավուզ ֆապրիգա, գօնաղ, պրչզը վէ ինչասթ ֆապրիգասը, մաթպատա, հրուֆաթ ալօքիւմանէսի, հաղրը էճգաճը տիւքքեանը, կազօղ ֆապրիգասը վէ սարիէ քիմիսի կազ վասրթաարյա մաքինա իշլէթմէք, քիմիսի պէօյիւք պաղչէլեր սուլատագ վէ քիմիսի տէ գօնաղրն տէօրթ թարաֆընա սու թէվզի ու թագսիմ իթիտրմէք իչիւն կազ իլէ իշլէյէն ալէաթ ու մաքինա գուլանմագտատըրլար։

Պու մաքինաալար պէկիր իշլէթմէքտէն չօգ քեարը տըր. ասլա եանկրն վէ եա բաթլամագ թէչիքէսի տէ եօգ տըր։

Գումրանեա՝ թաթպիգաթը մուխթէլիֆէ քէշֆիյաթընը իճրա իթմէք իչիւն քէնտի ֆէնն մէմուրլարընը էհալինին թահթը էմրինէ վազ իտէր։

ՍԱՕԹ ԵԱԴԸ

Տէրասատէթ 13 գեկտ. 1888

Մ. Ագոթ վէ Մ. Պօթ,

Սըճթաթը բէսմայէմ հասէպկիլէ սիպին քիրեճ վէ ֆօտա իրօֆաֆիթլի Աօրնա պապգ եաղընը թէճէրիւպ իթմէկկէ վէսվիյայ օլտանմագտա իսէմ տէ, սաիր ամբրպա թարտքընատ վագը օլան թէճրիւպէյէրտէն վէ քէզա պիրիմ խաթխանէլէրիմիզատ պուզը ամբրպապրա ճրա իթտարտիկիմ թէճրիւպէյէրտէն անպաշլյարընընա կէօրէ, սիպին մէգբիւր թէրթիպլինդ խասթալը թարաֆընատան գօպպուլբզկա ալընմագտա վէ պիր խաչը զէմանատ պէրու ֆէնը թրպզրն իչպու թէրթիպատ կէօմիւշ օլուպը պիճճիմէ մահասանամ թէպէյլիւն իթմէքատ տիր։

Սէր թապպզը Հաղրեթը Շէհրիյարի

ՏՕԳԹ. Լ. Լ. ՄԱԼՐՕԵԵՆԻ ԲԱՆՇ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՐԱՌԱՆ

ԹՈՒՐՔԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅԵՐԷՆ

ԲԱՌԴ 20000

Գիւն 5 դրուշ, կազմեալ

Լիսանը Թիւրքի մուսլիմիերինատէն Պօղոս էֆէնտի Գալբզճեանըն թէէլիֆքերտէսի օլան իշպու էսէր՝ Թիւրքճէ լիսանընը թէսլիմ վէ թէտերիւս խտէնէր իչիւն զայէթ էլզէմ պիր քիթապ տըր։

Քիթապը մէգքիւր լիսանը Օսմանիտէ միւսթամէլ Արապի, Ֆարսի վէ Թիւրքճէ քէլիմէլէր իլէ, քէնտի մանահ հագիգի իլէրի իլէ պիր խաչը ֆէնն վէ սէնաի լուզթ ու թապիլաթը հավի տիր։

Մուհէլլիֆի մամանէյէ՝ էվլատը վաթանա մատան պիր սուհուլէթ տախի վիրմէք իչիւն պու քէրրէ քիթապը մէգքիւրը ֆիյաթընը ատէթա քեաղզը վէ ճկալկէսի պահատը տիմէք օլան ՊէՆ ԴՐՈՒՇԱ թէնգիլ իթմիշ տիր։

Մէրքէզի ֆիրուխթը՝ Պապը Ալի ճատտէսինատ Շիրքէթի Միւրէթթիպլիյէ մահթպատատը տըր։ Սաիր էրմէնի քիթապճիլրը նէզտինատ տախի պուլունուր։

Թաշրալար իչիւն բօսթա իւճրէթի պիր պրուշ զամ օլունուպ, պէտէլի բուսթա բուլը տախի դապու օլունուր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Բարիզ կազէթալարընատան պիրինճի մալիւմաթընա կէօրէ, Բանամա մատտէսինատ ատան, մէպուսան, կազէթաճը վէ սաիրէ օլարագ 3000 քիչի պէյնինատ 20 միլիօն ֆր. թագսիմ օլընմըշ տըր։ Բանամա գումբանեասընըն պիրճիմէ իսթիգրարպարը թահվիլաթընը բիաճայա իխրաճը իչիւն վուգուա կէլէն մէսարիֆաթը եէքլինու 83,084,203 ֆր. տան իսպարէթ պուլընմըշ իլքէն, եալընըզ 1888տէ իխրաճ օլունան բիյանդօրը թահվիլաթը մէսարիֆի 31,250,780 ֆր. ա պալիզ օլմուշ տըր։

* * *

Լօնտրատան եաղզլտրընա կէօրէ, Բանամա մատտէսինատ զիմէյտալ օլան Մ. Գօրնիլիուս Հէրզ՝ Լօնտրատա ազրճա խասթա եամմագտա զրուպ, Ֆրանսա բօյիս մէմուրլարընատան պէօյիւք պիր զաթ՝ մուսմէյէյին Ֆրանսա հիւքիմէթինէ թէպլիմ իչիւն ինկիլթէրա հիւքիմէթիյէ իճրան միւգաքէրաթ էյլէմէքտէ իմիշ։

Պէրլինատէն եաղլտրընա կէօրէ, եէնի գանունը ասքերի լայիհաները թէպգիգէ մէմուրէն Բէյլյէթակ մէճլիսի թարաֆընատան նասպ օլընան գօմիսիոն՝ իճրան թէպգիգ ամիյա մէյդուլ պուրընմագտա օլուպ, գօմիսիոնը մէգքիւր ադասընընը 19՝ յահիսի մէգքիւրէյէ մուխալիֆ վէ 9ը թարաֆտար պուլընմագտա տըր։

Բարիզ կազէթալարընատան պիրինճի մալիւմաթընա կէօրէ, կէչէն նոյեմբէր զարֆընտա քէմալը շիտատէյէ եազան գարարատան Բարիզ պէլէտիյէ իսարէսի խայը զարարա տիւշար օլուպ, եալընըզ գար վէ չամուրլարը թէմիզլէնմէսի իչիւն 175000 ֆր. տարֆ իթմիշ տիր։

Եունան գրալը՝ կէչէն ճուման երթէսի կիւնիւ 48 եաշընա գատէմ պամիշ օլուպ, պու միւնասէպէթլէ սերայը գրալի քիլիսէսինատ Ա.Թինա սերբիոգօրսը թարաֆընատան Գուստասը Շերլիֆ թագտիս իտիլմիշ, վէ պունտա խանէտանը գրալի իլէ սերայ մէմուրլյնի հաղրը պուլընմըշլար տըր։ Հէյէթը վիւքէյա իլէ երքեանը մէմուրլյն՝ գրալա արզը թէպրիքաթի իթմիշլեր տիր։

Գրալ հաղրէթլերինին քերիմէսի բրէնսէս Ալէքսանտրանին վէֆաթընատան տօրայը սերայը գրալիճէ թուլթուրմագտա օլան մաթէմ՝ պու քերրէ խիթամ պուլմաղլա, պիրինճի տէֆա օլարագ յունվարրն 14/26նճը կիւնիւ սերայատա պիր պալ վերիլէճէք տիր։

ԳՕԼԷՐԱ

Մապէյն պաչ քիթապէթինէ՝ գօլերա վուգուաթընա տաիր Ցարիրէի Սըհհիյէտէն թագտիմ գրլընան պիր ժուրնալա կէօրէ, Էրզրում վէ Վան վիլայէթլերիյէ Թրապիզօն սրհհիյէ թէպապէթինատէն դեկտ. 12 վէ 13 թարիխլերիյէ ալընան թէլեկրաֆլարատա, մէգքիւր թարիխլերատ Էրզրում վէ Վան վիլայէթլերինատ գօլերատան հիչ պիր էսէր կէօրիւնմէմէկի, վէ դեկտեմբերին 12նճի կիւնիւ Թրապիզօնատա իլլէթը մէգքիւրէտէն 7 վուգուաթ վէ 3 վէֆիյաթ, վէ Բօյաթխանէտատ տախի 3 վուգուաթ վէ 2 վէֆիյաթ զուհուլա կէլտիկի իչար գըլընմըշ տըր։

Դեկտ. 13տէ տախի Թրապիզօնատա 4 վուգուաթ վէ 5 վէֆիյաթ, վէ Բօյաթխանէտատ 3 վուգուաթ վէ 2 վէֆիյաթ օլմըշ տըր։

ՊԱՆԴԽՈՒԹԻՆՆ ԵՒ ՎԵՐԱԴԱՐՁ Ի ՊԱՐՏԻԶԱԿ

(Տէ-Դէ Նէ-Էէ-Դէ-ռէ ռէվ-ի վէ Խրբ-ի)

Պարծանօք կտրիպուլիմ գրել թէ Պարտիզակցիք միշտ եկեղեցասէր եւ դպրոցասէր են եղած, նոքա առանց սակայն մը մուրալու չենած են իրենց դպրոցն։ Մեր երջանկայիշատակ նախնիք՝ զարմանալի եւ անյուսալի նախանձաւորութեամբ մի՝ խաւարամած եւ տգէտ դարերու մէջ, հաստատուն եկամուտներ են հաստատած եւ աւանդած են նոր սերունդին, դպրոցի ծախքերն մատակարարելու համար. ձախք մի՝ որ տարին 400 ոսկին կանցնի։

Եկեղեցւոյ որմերու եւ քիւերու ծեփերն բոլորովին թափթփած էին. այժմ ամրապինդ շաղախով ծեփուած եւ գեղեցիկ ներկուած են։ Վերնատան սանդուխն՝ որ առաջ եկեղեցւոյ արտաքին

)(134)(

ՅՕՅ ՆՕՄԷՐՕԼԸ ՎԱԿՕՆ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ՏԻԴՐԱՆ ԱԴԱՄԵԱՆ

—Եվվէթ։ Պէքլէմէքտէն նէ՞ գաղանըրրզ։

—Միւսաատէ իտինդ, եալընըզ պիր միւթալէա պէյան իտէլիմ։ Պիզ չիմտի Լիւպէրսագը իգամէթկեանընտա իճրաի թահարրիյաթ օլընտըգտա Ինթիմալ քի պաղը իչէ եարար չէյլէր պուլընապիլիր։ Տէլլիլէրիմիզ նէ՞ գատար չօգ օլուր իսէ, թահգիգաթ տա օ գատար գօլայ օլուր։

—Հագգընըզ վար։ Պու ատամը սիզ թէվգիֆ իտէմէյէճէկսինիզ ճէնէթլէ, միւնասիպ կէօրտիւկսինիզ վագթը անիսէ պանա խապէր վերինիզ։ պէն տէրհալ սիզինլէ պուլուշուրրմ։

—Եվվէթ, պէօյլէ եաբարզ։

Թրիսթօ իլէ Բիվօլօ՝ պիրի՝ Մատամ տը Թէռնուազը Թէէտիյէ իթտիկի եէթմիշ սէքիզ պին ֆրանգը, վէ ասիկէրի՝ Լիւվինսկինին Թէսլիմ էյլէտիկի տօգան պին ֆրանգը հավի օլան իքի ճըզտանը բօլիս միւտիրինէ թէսլիմ իթտիքտէն սոնրա, Շանալէյլ սօգաղընտաքի գօնաղրն էթրաֆընը տօլաշմաղա կէթտիլէր։

Լաքին եա թէսատիֆի օլարագ վէ եախօտ Լիւսէրսագ անլէրի կէօրմիշ վէ եախօտ հրսս իթմիշ օլտըրընտան, էրթէսի կիւնլէրի հէչ օրթայա չըգմայըպ կէօրիւնմէսի։

—Պաչգա պիր եէրտէ պուլըշմագտա օլմալըտրրլար, -տէտի Թրիսթօ։

Մատամ տը Թէռնուազ ֆիլվագը հէր կիւն էօյլէնտէն սոնրա տիշարը չըգմագտա օլտըրընտան, Թրիսթօ իլէ Բիվօլօ՝ մէրգումէնին արգասը սրրա կիտէյօրլար իտի իսէ տէ, հալ ու հարէքէթինատ չիպպէլի պիր չէյ միւշահէտ իթմէյօրլար իտի։

Իքի արգատաշ սագրը օլուպ, պէքլէմէլերի տէ էյի օլտու։

Սէքիզ կիւն սոնրա Լիւպէրսագ կէլիպ գօնաղա կիրտի։ Լաքին Մատամ տը Թէռնուազ օրատա պուլընմատըրընտան, չօգ տուրմայըպ պիր դաչ տագիգա սոնրա տիշարը չըգտը։ Արտայատը վար իտի։

Թրիսթօ իլէ Բիվօլօ՝ մէրգումէն ավտէթ իտուպ արապայա բաքիպ օլտուլար իսէ տէ, Լիւպէրսագ՝ արգասը սրրա ատամ կէլտիկինի էլք աղըզ ֆարգ իթմէյիպ արապասը բրիթթիմլարը կէչէրէք Բիշլիէօ սօգաղընտան եօգարըյա տօղրու կիտիյօր իտի։

Մէգքիւր սօգագ տար վէ ուզուն օլտըրընտան, օրատա էքսէրիա արապալար երըլլեր։ Չիմտի տէ էօյլէ օլմուշ իտի։

Սէն-Մարգ օգաղընդն եօգարրընտա, Լիւպէրսագն արապասընն էօնիւ սրրա կիտէն իքի օմնիպիւս արապասը պիրպիրինէ իլիշմիշ օլտըգլարընտան, արգա արգայա գաթար պաղլամըշ օլան քիրա արապալարը եիւրիւյէպիլմէք իչիւն էբէյիճէ վագթ կէչտի։

Գալտրրըմլարը իւզէրինատ պօյընա պիր զալապալըգ երզրմըշ իտի։

Օմնիպիւս արապալարընն եօշընլարը աչաղա էնիպ, օսգագտաքի եայա կիտէն եօշընլարա գարըշմըշլար իտի։

Լիւպէրսագ սըզըլարագ պաչընը արապատան տիշարը չըգարըպ, սօգագտա նէ՝ օլույօր նէ՝ օլմայօր կէօզտէն կէչիրտի, վէ պօյընա տիգիլէն արապալարընն չօգ օլուպ օլմասընընը վէ քէնտի արապաճընընն կէրի տէօնմէսի գապլի օլուպ օլմասընընը անլամագ իչիւն արգասընա պագտը։

Թէսատիֆի օլարագ օ սրրատա Մ. Բիվօլօ տա՝ օ գալապալըզն արասընատա Լիւպէրսագն սրվրշպ սրվրշամայաճաղընը կէօրմէք իչիւն պաչընը արապատան տիշարը չըգարմըշ իտի։

Գաչարընը արապատան տիշարը չըգարան պու իքի ատամ պիրպիրինի կէօրտիւլեր վէ չարուճագ եէքտիկէրինին կէօղիւ իչինէ պագտըլար։

Լիւպէրսագ՝ Բիվօլօյը Թանրյրպ ըէնկի աթտը վէ պիւթիւն վիւճուտյա թիթրէտի։

—Անթուան-Տիւպուա սօգաղընտա կէօրտիւկիմ ատամ տը, —տէտի քէնտի քէնտիյէ.— տիկէր պիրիյէ կէլիպ տէ Անտրէայը եէթմիշ սէքիզ պին ֆրանգը էօտէմէյէ մէճպուր իտէն ատամ թա քէնտիսի տիր։ Պու պիր բօլիս խաֆիյէսի օլուպ, մութլագա պէնի գօլամագտա օլմալը տըր...

Գունը տէտիքտէն սոնրա Լիւպէրսագ տիշարը տէհշէթ օլարագ արապանն պիր պուճաղընա չէքիլտի։

Նէ՞ եարաբն... ճապպա արապատան չըգրպ տա եայա՞ մը կիթսէն... Օ հալտէ տահա գօլայ թուքուլմա՞զ մը իտի... Տիկէր թարաֆտան արապատա տա գալսա, քէնտիյի միւտաֆէա իտէմէքսիզին ֆարէ կիպի գաբան իչինատ թուքուլապիր իտի։

Ձէպինտէն պիր բէվօլվէր չըգարտը, վէ

—Հէյմ օ տատմլարը իքիսինի վէ հէմ քէնտիմի էօլտիւրմէյէ վագթ ու միւսաատէմ օլմասընը իսթէրիմ, պէնի սաղ սաղ էլէ կէչիրէմէյէճէքլեր տիր...—տիյէրէք վանչիյանէ պիր հարէքէթատ պուլընտը վէ չամչըրաք կիպի կէօզլերի բարլատը։

—Պէնի՞ մի գօլալայօրլար, պունը հէր հալտէ չիմտի անլամալըյըմ,—տէտիքտէն օնգրա, արագանը էօն թարաֆտագի ճամը աչրպ, աչաղա էնէճէյինի արապաճրյա խապէր վէրտի վէ էլինի ճէպինէ սօգուպ բէվօլվէրինին սարընը թուքարագ արապատան աչաղա էնտի... վէ ֆիւթուրըզ պիր թավր իլէ Թրիսթօ վէ Բիվօլօնը արապասը էօնիւնատ տուրտու։

—Էկէր պիզի Թանրը իսէ, պու. կիւն պիր չէյ պէճէրէմէյիզ, —տէտի Բիվօլօ— Պէնի կէօրտիւ, գուրնագ տըր, բէք գօլայ եագայը էլէ վէրմէզ։

Բիվօլօ՝ Լիւպէրսագն ֆիքրը ֆէսատտը չաբուգ անլատը։

Մէրգում խաֆիյէ՝ Լիւպէրսագն գալտրրըմ իւզէրինատ արապանն զարչըրնտա տիքիլիպ տուրտըզընը կէօրտիւկինտէ, տիրսէկիյէ ուսուլճաճըզ արգատաչընը տիրթիտիւ. հէր իքիսի տէ կէօյա թանրմատըգ պիր ատամա պագար կիպի պիր քէրրէ մէրգում հայլագա պագտըզտան սոնրա, կէօզլէրինի պաչգա թարաֆա չէվիրտիէր։

պատին յեցեալ կը բարձրանայր տձեւ, տեղափոխուած է եւ ի նորոգ չինուած՝ գաւթին մէջէն։ Շատ զարդարուն է եկեղեցին. բայց ափսոս որ յաճախողներ հազուագիւտ են։ Ճարտարապետ քարոզչի մը պէտքն զգալի է։ Մարդս՝ փոքր խորանաց խաչկալներն գեղեցիկ ճարտարութեամբ մի ոսկեզծուռեցան ծախիւք Եգիպտոս ընակող Մեծ. Մկրտիչեան եղբարց՝ որք թէեւ հեռի իրենց ծննդավայրէն՝ միշտ նպաստած են եկեղեցւոյ պայծառութեան եւ ուրիշ բարի հաստատութեանց։ Ողբալին այն է որ մին այդ նուիրատու հարազատաց այսմանի չեղաւ մարմնական աչօք տեսնել այդ նորոգութիւնն՝ չատ վաղ կրնքելով իւր մահկանացուն։

* * *

Գարթիզակցիք ծոյլ չէին, սակայն նոր սերունդն կերեւայ թէ այնչափ փափաք չունի աշխատելոյ (մանաւոր առամամբ կրսեմ)։ կը տեսնես որ սրճարաններն եւ գինետուններն լի են անգործ երիտասարդներով, խումբ մ'ալ էջէնեւոյէ նեղ վարտիքներն հագած, թաւշեայ կամ շալէն ներքնակն (ճամբատան ելէկն) ուսը նետած, սրունքներն այծենւոյ սրոնապանաներ անցուցած՝ պարապ կը պտտուին։ Կարիքի համազգեստ է կրսեն, սակայն ճշմարիտ կարիքութեան ստուերն անգամ չը նշմարուիր վրանին։

Ինչ որ զիս չատ ուրախացուց, չերամաբուծութեան զարգացումն էր. առա՛ջ հնաւանդ գրութեամբ կընտրէին այդ պատուական միջատին հոնդրէն, որով յաճախ խեղճ գիւղացւոյն քրտնաթոր ջանքերն ի դերեւ կելնէին։ Այժմ չը նորդին մեր Օգոստափառ եւ յառաջդիմասէր Կայսեր՝ Գրուսայի վարժարանն բացուելով, Գարտիզակի երիտասարդներն ալ օգտուած են։ Տ. Տ. Ճրեոյեան, Փափագեան, Մխալեան, Սլիեան եւ այլք ուսած են եւ կուսանին հերդիներ պատրաստելոյ արհեստ ըստ Բաղդոյեան դրութեան։ Մխալեան էֆէնտի ինքնօգնութեամբ ուսանելով յաջողած է յետ մի փայլուն քննութեան Ա. կարգի վկայական ստանալ։ Ցանկալի է որ Մխալեանի պէս ուսեալներն սիրեն այդպիսի ճարտարութիւնք։ Գիտութիւնն զգուշ ի կիր արկանել հազի խնդրոյն համար ամենէն լաւ ճամբան է խաղաղ ապրելու։ Ոմանք եւս ծախստի մշակութեամբ կը պարապին, այս ալ օգտաւէտ է, վասն զի իր բազմակողմանի չահերն ունի։ Գարտիզակցին, եթէ սիրով յարատեւէ յաջողութիւն իւր օրապահիկն կարող է ճարել։ Երիտասարդներ ճանչցայ քիչ չատ ուսեալ՝ որ ամենայն վստահութեամբ կերթային պեղել հողն աւանդելու համար այդ գեղատ Մօր՝ յառաջիկայ տարուան համար պերմեր։

Գիւղատրպէս կանայք եւ աղջկունք են որ կզբաղին չերամաբուծութեամբ։ Այն գեղանի, կարմրայտ եւ ծաղկափթիթ օրիորդներն. ընդ որս իրաւամբ զարմացած է Տէր Հրանտ Ասատուր, եւ թերեւս ցուցած՝ «Գոլսեցի ակնարկներու առՁեւ անյողդողդ միալուն վրայ» ամենայն սիրով եւ յօժարութեամբ կերթան ի պարտէզ թթենւոյ տերեւալից ճիւղեր չալկելու համար իրենց փափուկ եւ բարակիկ մէջքերն ծռելով։ Այդ չքնաղ Հայերն ամենայն քաջութեամբ կը դիմեն արան քաղ հանելու, լուբիա, լազուտ տնկելու եւ չատ անգամ ալ վառելի բուիներ բերելու համար։ Գարտիզակցի կինն՝ ոչ թէ սոսկ չահագործութենէ (սէքիլասիոն) դրդեալ, այլ թշուառութենէն, քաղցէն, տնական բազմազան պիտոյքներէ եւ նեղութիւններէ ստիպեալ յ'ակամայս կը թողու իր նոր ածին եւ կերթայ ուրիշներու մանկանց սանտուռ լինելի Գալիս, ուր յաճախ կը զոհուի իր կանայի թուլամտութեամբը հրապուրուելով եւ կամ բռնադատեալ ամսականին խաթեր եւ վճռտուելու վախին համար։ Ահա այս է մեր գեղին միակ արատն որ առաջին անգամ աչքի կը զարնէ յոռետեսից։

* * *

Ցիչատակելի հասատութիւն մ'ալ Հէլվաճեանց մեռաքս մանելու գործանոցն է, որ գիւղին արեւմտեան կողմն, պարտիզի մը մէջ շինուած է։ Անդ կաշխատին բաւական թուով աղքատիկ աղջիկներ եւ հարեր 4-2½ դր. օրականաւ։ Շատ սրտառուչ է այդ բանուոր կանանց երգեցողութիւնն. յաճախ հին գերեզմանին քով Շէյխ Սուրէն։ Եղբօր սրճարանն կերթայի մարկ ընելու համար «Այսօր անճառն, Տարածեալ, Սիրտ իմ սասանի, Առաւօտ լուսոյ» եւ ուրիշ անուշիկ չարականներ զորս իգական նրբութեամբ կը գեղգեղեն ամէն օր իրենց աշխատութեան միջոցին, գոգցես հոգեւոր զուարթութիւն մը տպաւորելու համար։ Պարտիզակի կանայք ամէն կիրակի լարան կը յաճախեն ուսանելու համար հոն չարականներ։

Ընթերցասիրութիւնն ալ աւելցած է Գարտիզակի մէջ. երկու ընթերցարան— սրճարաններ կան յորում ընտրեալ խմբակ մի կը յաճախէ կարդալու համար անդ Ճերէոե, Արթ-Եւ, Հայրենիք, Մոլ եւն. մինչեւ 6 տարի առաջ մասով ցոյց կը տրուէր լրագիր ընթերցողն։

* * *

Երեկոյեան դէմ էր. օգոստոսի փայլուն եւ լուսաճաճանչ արեւն վեհաբար կը միաէր դէպ'ի մանամուտն. Վերջապէս կոչուած մարգարեանինվրայ նստած էինք. գեղջկան անչուք եւ զուարթ խնջոյքի մը հրաւիրեալ էի. հոն՝ սրտի բացարձակ ընդլայնմամբ կը զուարճանայինք։ Նիկոմիդիոյ լրագրոյն ծովախորշն կը պարզուէր մեր աչաց առջեւ՝ իրեն մէջ անդրադարձ ցոյց տալով պարտէզներով շրջապատեալ տուներու եւ պետական գեղեցիկ պալատն շրջեալ պատկերներն։ Արեւուն վերջին ճառագայթներն հազիւ կը լեռուցանին զիս՝ որ կը մնէի վարժ լինելով Ամրիկեան հրակէզ ջերմութեան։ Կանաչագեղ դալարեաց վրայ ընկողմանեալ կը նկատի բնութեան այս ծիծաղկոտ տեսարանն. շուրջս ոչ Ամրիկէի անապատային անհունութիւնն եւ ա՛չ ապառաժ եւ սեպացեալ լեռանց մերկամարմին եւ ահագին բարձունքն կը տեսնէի։ Ընդհակառակն հորիզոնին շրջագիծն կը կազմէին կանաչազարդ անտառներ, ծաղկափթիթ պարտէզներ եւ ծառախիտ լեռներ. զգայնութեամբ բոլորովին յապուշ կրթեալ անթարթ աչօք կը հայէի, եւ կ'զմայլէի։

Լայնածաւալ մարգագետնի սպառուածէն երեք հոգիներ երեւցան, երեքն ալ ինձ ծանօթ, մին ազնուափայլ Ֆիկրի Ֆ. էր, իսկ միւսներն՝ երկու հարազատ կոյրեր. գեղեցիկ էին եւ սիրասուն. ընտուր ազնուութեամբ մը կը փայլէին. վարագոյր էին, փթթիմազարդ հասակով եւ վարդակարմիր այտերով, իրենց երկարաձիգ, թաւ եւ քնքուշ մազերն՝ կը հիւսուած՝ վարկպարագի ձգուած էին՝ ի վայր մինչեւ իրենց փափուկ, գոգորկի եւ սեղմեալ մէջքն. շորհալի քալուածքով վեր կելնէին միշտ, մինչ ոչ այնչափ հեռուէն. սեւազդեստ էին, վանդի սգաւոր էին։ Ցաճախ կը տեսնուէի իրենց հետ. կը թնդայի եւ անտարբեր կը նայէի փայլփլուն վարսից երկար եւ գեղաբանծ խոզոպիներուն։

Իսկ այսմ՝ չեմ կարող մեկնել թէ ի՞նչ անծանօթ զգացութենէ մղեալ, թէ ի՞նչ աներեւոյթ հոսանքէ մը վարեալ կը ձգտէր հոգիս մերձենալ անոնց։ Սիրտս սկսաւ բաբախել, գունատեցաւ դէմքս եւ ես սկսայ սթափիլ տեսարանին վեհութեան վրայ ապշելէ. գերբնական ուժէ մը ըմբռնեալ ակնապիշ կը նայէի նազելաձեւ եւ գեղապարոյր օրիորդին՝ որոյ մազերն էին թխորակ եւ աչքերն՝ կապուտակ ու մեղրոյ։ Անուշիկ ժպիտ մը կը ցոլանար իր այտերու վրայ. նայեցաւ ինձ եւ լուսանի բոցավառ աչքերէն արձակուած կայծին նման լուսագեղ սիրայեղց չաստլիլ մը հատաւ անոր լուրջ բիբերէն եւ թափանցեց սրտիս մէջ՝ այրելու համար զայն։ Բնազդումն կը մղէր զիս, չէի կարող խիզախել անոր. եւ՝ որ ամէնի կոնակաց, բաբոյական վայրաքարշ փորձանաց, հոգեբանական զանգան յուզմանց զիմագրած էի, աղջկան մը նայուածքին առջեւ ընկճեցայ . . . Թոյլ ուսին զիս բարեկամներս, յափշտակուած էի. . . . Գատմեցին ինձ ապա թէ երգած էի հետեւեալն.

լ'Ամուռ է լը բէն ար լա վի',
Էյսէ-վու, լէսէ-վու զ'էմ,
Լա՛ ժէցնէա՛ Վու-զի՛- քենվի՛
լ'Ամուռ է լը բէն ար լա վի'.

Ասոգկան սրամայր գեղարդն անցած էր ուրեմն անթափանցելի կարծած կուրձքէս. վարակեցայ հիւանդութենէ մը՝ որոյ հակամիտութիւն եւ տրամադրութիւն չունենալուս վրայ կը պարծէի միշտ։ Քովիս երկու քսիչ բարեկամներս կռահելով ամէն ինչ, կը խնդային եւ կը ծիծաղէին կրած պարտութեանս վրայ։ Իրաւունք ունէին. գրաւելով յիս զուշ իմ եւ ուրուշ՝ համոզուեցայ թէ այդ խնկելի զգացումն յանկարծական չէր, այլ ի յառաջագունէ տեղի ունեցած ըռնեւոյն յայտնութեան մը, սիրաճաճանչ աչքերէ արձակեալ յանկուցիչ կայծերու յամր ազդեցութեան՝ եւ ի մի բան՝ սիրոյ մաղթականութեան անընդմիջական հետեւանքն էր։ Խոստովանեցայ պարտութիւնս. օրիորդի մը նայուածքին առջեւ, որ թէեւ չունենայր անմահն Թասսօին Ճերուսալէմի Լիբերթի մէջ ստեղծած եւ երգած գիւցազնուհւոյն գերբնական եւ պաշտելի գեղեցկութիւն, գոնէ անոր անուանը չոչափելի նմանաձայնութիւնն ունենալով՝ քաղցր եւ հեշտին էր հաւատալ ինձ թէ՝ «նէ» օժտուած էր բարի եւ հեզահամբոյր ձիրքերով եւ օծուած հրանալի առաքինութեամբ . . . Արեւն մասն էր մտած արդէն. վերջալոյսի նուաղկոտ նշոյլք ցրուած էին անհունն ոլորտին մէջ։ Խաւարն սիրեց մեր շուրջն, խաւարեցնելով նաեւ հոգւոյս սովորական գուարթութիւնն։ Հետեւեալ առաւօտ կանուխ եկեղեցին էի. սիրաս բացի զիս խնամող Աստուծոյս առջեւ. իր գթութիւնն հայցեցի՝ զիտէ դեռ ի՞նչ տխուր եւ սրտամաշ արկածներու պիտի հանդիպէի։

* * *

Ի՞նչ ուրախ օրեր են այդեկութի օրերը, զուարթ ոգեւորութիւն մը կը թագաւորէ գիւղացւոյն վրայ. ամէնքն ալ գեղանծիծաղ եւ զուարճագեալ՝ այգիներն կը թափին կթելու համար խաղողի հասուն եւ մեղրածորան ողկոյզներ։ ութ օր չանցնիր այդկերթէն եւ ահա փրփրագարդ եւ անուշակ քաղցուն կը խայտայ ի հնձանի։ Անապակ դինին ճաշակելու առնն է. պէտք էր մասնակից ըլլայի տիրող ուրախաւէտ ցնծութեան, վասն զի ժամանակ կը լրանայր։

Ց. Սէրէն-լեան

Գարտիզակ 1892

ՄՈՒՀԱՔԷՄԼ

ՇԱԿԱՄԼԸ ԶԻՖԹԼԻԿԻ ՀԻՆԱՑԷԹԻ

1889 սէպտէմբերին 17ին բազար ադչամը Գարթալ գազասընտա վագը Շակամը չիֆթլիկին պասարագ միւսթէֆիրի ի-թալիա թէպասընտան Մ. Ճիվանիի աղբը սուրեթնէ տարալ վէ ճէրհ վէ զէվճէսի Սուլթանայը տալի սուրէթը զատտարանէտէ ճէրհ էյլէսի-քլերի, վէ Իզմիտ սանճաղընտա Օվաճըզ գարիյէսինտէն Իզմիտ ավտէթ իտէր իքէն Եօլտա խանը Ցակոբ Իլէ ապաճը տիկէր Ցակոբը տարտ գալարբրբ 40 ալթուն թարիկս ագչէսի ալարգտան վէ 1890 սէպտէմբերին 9ընտա Պրուսանէն Պիլէճիք մահալլէսինտէ սաքին գօղա թիւճճարընտան Տիմիթրիյի Ինէկէօլ գազասընտա Եէնիճէ գարէյէսինտէն ՁԷրրահ քէօյինէ կիտէր իքէն Էնտի բահտ, վէ Անատօլը շրմէնտքիերի միւհէնտիսլերինտէն Ալէմանիալը Մ. Կերսօնը Պօղուգա կիտէր իքէն Գարասու ճիվարընտա Եօնլերինէ շրգրզ տարտ գալարբրբ 400 վէ Մ. Կերսօնը 1500 լիրա ալարգտան սօնրա սալը վէրտիքլերի իտտառ գրբրնմասընտան տօլայը ճինայէթլէ իթհամ խտրմիշ օլան Թօմա վէ Արնավուտ Հասան վէ Եօրկի Նամը տիկէր Մուսթաֆա վէ Բէրմէտէլի Հիւսէյին վէ Գօչհիսարը տիկէր Մուսթաֆա վէ չօպան Իպրահիմ վէ Սէլիմ վէ Գէլթաչ Իլէ, ֆիրարտէ պուլընմալարընտան Նաչի ՁԷյապէն իթհամլարընտա գարար վերիլէն Զէքերիա վէ Ալի վէ Շալկամը չիֆթլիկի գօրուճըսը Օսման վէ Բէթրէ, վէ Թաադիպլերինէ մեմուր օլտուղը Եշգըյան մէրգումէնին իւգերլերինտէ պուլտրը ագչէլերի քէմմ իլէ էմնիյէթի սուի իսթիմալ էյլէտիկի անլաշըլան Իզմիտլի Ապտուլլահ Հաղգընտաքի մուհաքէմէնին իճրասընա ագտէմճ ճինայէթ Մահքէմէսինտէ պաշլանմըշ վէ սուրէթը ճէրէյանը մուհաքէմէ օլ վագթ կագէթամըզտա խիւրասաթէն նէշը օլունմըշ իտի։

Մուհաքէմէի մեգքիւրէնին օլ վագթի թէկէնիրինէ սէպէպիյէթի վէրէն մատտէ՝ Շակամը ճինայէթիյլէ ագտ առտ գալարբրբզ թախլիս ագչէսի ալմագ քէյֆիյէթերինտէ զիմէտիալ պուլընտրգրարը պէյանը յտա Եանեա վիլայէթինտէ տէրսաաէթէ կէօնտէրիլմիշ օլան Հասան վէ Եագուպ վէ Ֆէրհսան վէ Տիմօ Նամինտա 4 չախս հագգընտա տախի թահգիգաթ իճրասը վէ թահգիգաթը մեգքիւրէնին խիթամլնա պէքլենմէսի մէսէլէսի օլուպ, իշվէթ պու ճիհէթ տախի խիթամ պուլտրզընտան, տիւն ճինայէթ Մահքէմէսինտէ պիրտէնճէ թէքրար լույէթը մուհաքէմէյէ միւպաշէրէթ գէլընմըզ տրը։

Միւթթէհիմներ՝ ժանտարմարը ըէֆազ աթըյտա թէվգիֆխանէտէն կէթիրիլիպ մահալը մախսուսարընտա տուրտուգլարը կիպի, պունլարտան Թօմա, Եագուպ վէ Հասան՝ Խնդիր Սիմոն էֆ. վէ Հասան, Հիւսէյին վէ Եօրկի Նամը տիկէր Մուսթաֆայա՝ Մանուկեան Վռամշապուհ էֆ. վէ տիկէր Մուսթաֆա վէ Հասան՝ Սարրաճ Թորոս էֆ. վէ Իպրահիմ՝ Խաթթաթզատէ Իսմայիլ էֆ. իճրտի վէքիլէթի իթմիշլեր տրը։

Միւթթէհիմ Արնավուտ Հասան վէ Եագուպ՝ Թիւրքճէ պիլմէտիքլերինտէն, Մահքէմէի Թիճարէթ զապթ քէթէքէսինտէն Շաքիր էֆ. մերգումանա թէրճէման թային օլընմըշ տրը։

Սաաթ 8 պուչուգ բատտէլերինտէ մուհաքէմէյէ իպթիտար օլունըպ, Եանեասա տէրտէսթ օլընան 4 միւթթէհիմին իսմ վէ սէնաաթ վէ սինլերի սիւմայ օլընմըգտան սօնրա, հէյէթը իթհամիյէ մազպաթասը գրասաթ օլընմըշ, վէ պատէհու միւթթէհիմներին վուգուս պուլան ճինայէթլերտէն տօլայը խաթիճվագընա պաշլանարագ, պիր գըսմը իքմալ խտրմիշ, վէ վագթ կէչմիշ օլտըղընտան, մուհաքէմէնին տէվամը՝ կէյէճէք սալը կիւնիմէ թասլիգ գէլընարագ, սամիուն տաղըմըշ տրը։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Գասրա վիլայէթինտէ պաղը էյգրյա մէսէլէսինին թէվիյէսինտէ իպրազը բէվիյէթ վէ սատագաթ իթմիշ օլան սաատ. Ֆէհտ բաշյա թէրֆիէն միրմիրանլըգ բիւթպէսի,

Մաթպուաթը Տախիլիյէ միւմեյիզը սանխսի իպգ. Բէյատ պէյ իլէ, էրմէնիճէ կաղէթալար միւֆէթթիշի Տիվիթեան իպգ. Ցակոբ էֆ՝ վագիֆէի մէմուրիյէթէրինի հիւանը իյֆատա միւշէտա օլան սայ ու իգտամլարը հիէթիյլէ թէրֆիէն բիւթպէի սանիյէ սընքը միւթամայիզի,

Տիարպէքիր վիլայէթի եվրագ միւտիրի իպգ. Զիւլֆիգար էֆ.յէ՝ վագիֆէի մէմուրիյէթինի մուգտիմանէ իյֆա իթմէսինէ մէպնի թէրֆիէն բիւթպէի սանիյէ սընքը միւթամայիզի,

Ալեք չէլեպի էյրաֆքնտան վէ մէճիրը խարբէի գազա ազասընտան իպգ. Սալիհ աղայա թէրֆիէն բիւթպէի սանիյէ սընքը սանիսի,

Գոսսվա վիլայէթի թէլէկրաֆ վէ բօսթա պաշ միւտիրի իպգ. Ճավիտ պէյէ՝ միւշահէտ օլան իգտամ վէ մէսախինէ մէպնի բիւթպէի սանիյէ սընքը սանիսի,

Մաթպուաթը Տախիլիյէ խիւլաֆասընտան ֆիւթուվ. Քեազիֆ էֆ. իլէ Հիլմի պէյէ՝ միշահէտ օլան սայ ու իգտամլարընա մէպնի բիւթպէի բապա,

Սասնա բօսթա վէ թէլէկրաֆ միւտիրի ֆիւթուվ. Ալի Բիզա էֆ.յէ՝ վագիֆէի մէմուրիյէթինի հիւանիւ իյֆա էյլիմէքտէ օլմասընա մէպնի բիւթպէի բապա,

Մաթպուաթը Տախիլիյէ խիւլաֆասընտան ֆիւթուվ. Թահսին էֆ. իլէ Սալահէտտին պէյէ՝ սայ ու իգտամլարը հիէթիյլէ բիւթէի խամիսէ,

Իզմիր վիլայէթինտէ Թալա գազասը գայմագամլըղը՝ Սօմա գայմագամը Խալիլ էֆ.յէ,

Սօմա գազասը գայմագամլըղը՝ Սիւրմէ գազասը գայմագամը սապրգը Օսման Ազմի էֆ.յէ թէվճիհ պույրուլմըշ տրը։

* * *

Մահքէմէի թէմիզ ազասընտան սաատ. Մաղհար պէյ հագրէթլէրինէ Շեհի Օսմանի,

Մարթէբէ խասթախանէի թապիպը էվվէլի միրալայ իզզ. Ազիզ պէյէ՝ էհլիյէթ վէ բէվիյէթինէ մէպնի թէպտիլէն Յենի Մէճիտի,

Քէնկրը բօսթա վէ թէլէկրաֆ միւտիրի Ալի Վասֆի էֆ.յէ՝ վագիֆէի մէմուրիյէթինի հիւանիւ իյֆա իթմէքտէ օլմասընա մէպնի Կենի Մէճիտի,

Գալատան սերտէսթինտէ խրամէթ վէ զայրէթի կէօրիւլէն էվգաֆը Հիւմայուն միւթէվէլլիլերինտէն Ալի պէյէ՝ Կենի Մէճիտի,

Գարթալ Բէյի միւտիրի Նէչաթ, վէ Գուսբը Շերիֆի մէմուրէքթ խաթթախանէսի թապիպի Հասան պէյլերէ Ֆինֆի բիւթպէտէն Մէճիտի Նիշանլարը իհսան պույրուլմըշ տրը։

ՄԻԼԹԷՖԷՐԻԳԱ

Միտիլի ատասը Բում մէքթէպի մուալլիմինին պաղը միւնասէպէթսիզ հալլերի՝ քէնտիսինէն էօյլէ պիր վագիֆէ իյֆասընա մուվաֆրգ սիւշմէտիկինտէն, էհալիի մահալլիյէ Պաղը Ալի իլէ Բում Բաթրիգխանէսինէ 2 մազպաթա կէօնտերէրէք մումախիլէյհին ազլինի խսթիտա էյլէմիշլեր տիր։ Պու մատտէյէ պիր նիհայէթ վերիլմէսի ճանիպը Պաղը Ալիտէն Բաթրիգխանէյէ էմր օլընտըը կիպի, մուալլիմին հարէքատթնա տաիր իճրան թէտգիգաթ օլընմասը տա այրըճա Միտիլի միւթէսարրրքնա իշար օլընմըշ տրը։

—Սագըդ ատասընտա պիր թարլատա հաֆրիյաթ իճրա օլունըը իքէն Եունան էսաթիրինէն (չատուած) Աթենասը դայէթլէ սէնաաթքէարանէ սուրէթտէ մահքիւք պիր հէյքէլի քէշի վէ ֆիւրուխթ օլընտըղընը՝ Ֆրանսըզ կաղէթալարընտան նագլէն Ամբրէ նամ իպվիր կաղէթասը եագմըշ իսէ տէ, նէ գէման քէշֆ վէ նէ վագթ ֆիւրուխթ օլընտրկընա տաիր մաշիւմաթ վէրիլմէտիկինտէն, մեգքիւր հավատին տօղրու օլմասը մէճճուլ պուլընմըշ տրը։

ՔՍԱՎԻԷ ՏԻ. ՄՕՆԹԼԻԼԻՆ

ՀՐԱՊՈՒՐԻՉ ԿԻՆԸ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ

ՍԻՄԷՕՆ Ռ. ՁԷՕՄԼԷՔՃԵԱՆ

Երկու կիները երբ պատշգամին ծայրը հասան, վայրկեան մը կանգառին, ակնարկ մը նետելու համար Շանդ Էլիզէի և այն տակաւին ամայի տեղերուն վերայ, որք Գոնգորտիայի հրապարակը կը կազմեն այսօր։

Ցետոյ ետ դարձաւ։

Պատրանք ըլլայ կամ իրականութիւն, Էօզէպի անանկ երեւցաւ որ անոնց քովէն անցած ժամանակ, գեղանի շրջագայողին փայլուն աչերը քըցափին տանդելյաններուն մէջէն իր վրայ հաստատուած էին։

Սիրտը սկսաւ բաբախել այնպիսի արագութեամբ, որ մէկ վայրկենի մէջ կարելի էր իննսուն և հինգ թնդիւն համրել։

Ինքն ալ, իր կարգին, ետ դառնալով, վերսկսաւ իր չափաւոր ու երկչոտ հետապնդումը։

Պատշգամին միւս ծայրը նոյն գործողութիւնը մի և նոյն ձեւով նորոգուեցաւ յա՛յսկոյս և յայնկոյս։

Միայն այս անգամ երիտասարդին անկարելի եղաւ այլ եւս տարակուսիլ։

«Շատ քրուազէի» ժամանակ, գեղանի կինը զինքը դիտեց ուշադրութեամբ, մի և նոյն ժամանակ թեթեւապէս հրելով իր պառաւ ընկերուհւոյն արմուկը։

Այս վերջինը գլխի նշանով մը պատասխանեց։

Ա՛լ գործը յայտնի էր։

Էօզէպ նշմարուած էր։

Կամաւորական պարագայից մէջ իր անփոփոխ սովորութեան համեմատ, երիտասարդը չառագունեցաւ։

Այն գաղափարը թէ այս անցած դարձածին մէջ արկածի սկզբնաւորութիւնը կար թերեւս, անանկ յուզում մը պատճառեց իրեն որ քիչ մընաց արունքները կթոտելով, վար պիտի իյնար։

Բայց իր կամքին մի դիւցազնական ջանքը յաղթեց այս անդէպ անձկութեան, և որովհետեւ շրջագայողները իրմէ բաւական անցած էին, ինքն ալ սկսաւ անոնց ետեւէն երթալ, քայլերը խոշորցնելով։

Երրորդ հանդիպումը տեղի պիտի ունենար։

—Ա՛հ, կրսէր Էօզէպ ինքնիրեն, որուն սիրտը այս միակ մտածումէն կը բաբախէր անլուր սասսկո թեամբ, եթէ միայն կարենայի իր դէմքը տեսնել...։

Կարծես թէ անծանօթ կինը գուշակեց այս լռին փափաքը։

Զորս կամ հինգ քայլ հեռի էր երիտասարդէն։

Մի արագ ու շնորհալի շարժումով, վեր վերցուց իր դիմագծերը ծածկող տանդելյայէ հիւսկէնը։

Էօզէպ որ շլացած էր, կրցաւ զնեել քիչ մը տմոյն և թխագոյն դեղեցիկ մազերու մէջ շրջապատուած պաշտելի դէմք մը, սեւ պայծառ աչեր, քիթ մը, հին արձանագործութեան գլուխ դործերու արժանի, կարմիր ու տամուկ շրթներ որոց շուրջը մի պչրող ժպիտ մը կը բոլորէր։

Այս ամենը ընդ աղօտ նշմարել միայն կարելի եղաւ, վասն զի քողը գրեթէ իսկոյն վար ինկաւ։

Բայց այսչափն ալ բաւական էր շլացեալ երիտասարդին հասկցնելու որ անծանօթուհին այնպիսի սքանչելապէս գեղեցիկ կին մըն էր, զոր ոչ թէ տեսած, այլ երազած իսկ չէր։

Բաց ասելն սա ալ սաստիկ էր հիմա որ իր հետապնդումը անհաճոյ եղած չէր այս կնոջ։

Ասանկ հետեւցնելուն պատճառը անկէ տեսած յայտնի քաջալերութիւնն էր։

Իրեն ուղղուած նայուածքն ու ժպիտը Էօզէպի վերայ այն արդիւնքը ունեցան, ինչ արդիւնք որ կ'ունենայ զգլխէ գինւոյ մը թեթեւ մէկ ումպը նորընծայ արբողի մը վրայ։

Ցանկարծապէս գինովցած ըլլալով, անի կարծես որ ամենայանդուգն գործեր ընելու կարող էր, ինչպէս, զորօրինակ, անծանօթուհւոյն մօտենալ ու անոր յայտնել իր յանկարծական ու բուռն սէրը։

Ասանկ յանդգնութիւն մը պիտի յայտ՞ըդէր արդարեւ իր սովորական երկչոտութեան, չեմք գիտեր, վասն զի ժամանակ չեղաւ ի գործ դնելու այս նոր արամադրութիւնները։

Ահա թէ ինչո՞ւ։

Մանկամարդ կինը ու իր ընկերուհին, փոխանակ մէկ ծայրէն միւս ծայրը պտտելու, ինչպէս որ ըրած էին մինչեւ այն ատեն, յանկարծ ուղիղ գիծը թողուցին, ձախին դարձան ու շտապ լաբիւրինթոսի մուտքին կողմը ուղղուեցան։

Ասի քիչ մը վտանգաւոր գործ էր իրենց համար, վասն զի ամէն մարդ գիտէր թէ երկու կիներ առանձին լաբիւրինթոսը երթալով, անակնկալ արկածներու կրնային հանդիպիլ, ասոր համար պարկեշտ կիներ, նոյն իսկ ցերեկ ժամանակ, հոն չէին երթար, անձերնին վտանգի մէջ չդնելու համար։

Էօզէպ բնաւ չխորհեցաւ այս բանին վերայ, և իր նոր կուռքին դացած ճամբէն վազեց եռանդալից։

Բայց այն վայրկենին, երբ մանկամարդ կինը լաբիւրինթոսի դռնէն ներս կը մտնէր, պառաւը կանգ առաւ, ետին դարձաւ, ու արագ նշան մը ըրաւ Էօզէպի, որով ըսել կուզէր յայտնապէս.

—Հոս կա՛յնեցէք, հիմա կուգամ քովերնիդ։

Երիտասարդը կրաւորապէս հնազանդեցաւ, և զէնքի տակ եղող զինուորի մը մունջ անշարժութեամբ սպասեց։

(Շարունակելի)

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ԻլՃ

Իտարէի Մախսուսէնին Գատքէօյ խաքէէսխնտէ վաղը պիր պապ կաղինսօրնըն ճանիպէյնլինտէքի սայիկլէ վէ 2 օտա իլէ պէրապէր լյմարը միւտաէթի միւնզաղլիէ օլմուշ պուլունտրընտան, պիր սէնէ միւտաէթլէ իտիկաար ԷՄՈՒՔ խսէէյնլէրին՝ չէրիթիը լազմէսնին էօյրէնմէք վէ բէյ վաղ էյլէմէք իւզրէ մդրատարը քեսքին թէէմինատ ապչէսյլէ պէրապէր, ճումաատան մատատ հէր կիւն Իտարէի Մախսուսէ մէՃլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընդր։

13 քեանունը էվվել 308 6—2

ԹԷՆՊԷՔԻ ՐԷԺԻ ՇԻՐԲԷԹԻ

Իլան։

Թէնպէքի Ռէժի շիրքէթինին 100ական 5 ֆրանկլի հիսսէ սէնէտաթընընը 1893 յունվար 1ական վատէէրի հիւլուլ իտէէք օլան իլք իւ այլզ ֆաթվ իչիւն մանր մէզքիւրը Զանտանն իտիպարէն Ցիանտա հիւքիւմէթինէ վէրիլէն 50 սանթիմ բէտ թէնղիլ օլընմըգտան սոնրա պէէր հիսսէ իչիւն 5 ֆրանգ 75 սանթիմ, եանի ալթուն ապչէ, 25 13/40 ղրշ. իտթա օլընանագ տրը։ Մէպլաղը մէզպուր Պանգը Օսմանինին Գալաթա վէզնէսինէն թէէտիչ օլընանաղընտան, սէնէտաթին տատկալանմասը իչիւն մահալը մէզքիւրէ կէօթիւրիւմէսի իլան օլընդր։

Տէրսաատէթ 22 դեկտ. 1892 3—2

ԵԷՆԻ ՐՕՄԱՆ

ԲԱՐԻԶԻ ՊԻՐ ԳԷՁԷՆ ՀԻՐԵԱՅԷՍԻ

ՄՈՒՀԱԲԻՐԻ

Ցիանտա Ագատէմիասը աղաքընտան

ՕԳԹԱՎ. ՖԷՕՅՅԷ

Իքինճի ճիւզի ճումատա էրթէսի կիւնիւ նէշը օլընանագ տրը։

Պէէր ճիւզի 20 քարա տրը։

ՍԱՐԱՖԻԹԷ

ԷՎՐՕՊԱ. ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 23 դեկտ.

Ռակիլ. էհամը Ռակ. Լիր.	97—37
Օամ. էհամը այշլաը	21—25
» » գաբանտը	21—18
» » Սէրի Ա	54—3/4
» » » Բ	30—3/4
» » » Գ	21 -5/8
Օթօման 1871	97—
Օսմանլը Պանգասը	13—
Բուսխա իսթիգրաղը	108—1/8
Մըսրը տուլ. մութթահրաէ	98—7/8
» իմթիյազը	103—1/2
Տարէի Սանկէի Մըսրը	98—3/4
Ռօշիլա իսթիգրաղը	103—1/2
Պուլկար իսթիգրաղը	88—
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25—32.40

Բարիզ 26 դեկտ.

Ֆրանս. էահ. 3 % ֆր.	097—45
» » 1½ %	104—95
Եէնի Օամ. էահամը այշլաը	21—72½
» » » գաբանտը	21—50
Մէլպոտրէլ	
Սէրի Բ.	31—
» Գ.	22—17½
Բուսխլի չըմէնտրֆէրի	87—50
Օսմանի	370—
Օսմանլը Բէժիսի էահամը	365—
« Պանգասը	584—37½
Գրէսի Լիոնէ	760—
Գրէսի Ֆօնսիէ	1005—
Գոնթուար տ'Էսքոնթ	495—
Սիւվէյզ ագսիօնը	2646—
Իթալիա էահամը	92—90
Մըսրը Ֆոնտ. մութթահրաէ	497—50
Բռանտիթէ Թիւրք	425—
Եունան 5 % 1879	337—50
Գամպիո 3 այ վատէ	25—13

Վիէննա 24 դեկտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիո	120—55
Բուսխլի չըմէնտրֆէրի ֆի.	44—40
Օսմանլը Բէժի ագսիօնը	167—75

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էահ. ուս. տիւն ագչ. գաբ.	23—34
» » » էն եուքսէք	23—36
» » » էն աշաղը	23—
Պու սապահ այշլաը գ. ք.	23—26½
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	—
» » » էն եուքսէք	—
» » » էն աշաղը	—
» » » այշլաը գ. ք.	82—05
Սէռի Ա.	54—30
» Բ.	31—
» Գ.	23—38
Բուսխլի չըմէնտրֆէրի	87—62½
Ադչէ ֆայզի	6—
Բէօր Ղրշ.	—
Հէվալէսիզ » բէօր	—
Թահֆիյէ	19—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի Ժէնէրալ	8—10
Սթամպոլ Պանգասը	5—06
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	5—11
Բէժի ագսիօնը	15—32
Թլամվայ	6—35

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օամ. լիրասը 100 ղշ. սան	Ղրշ. Բ
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—
Մէճիտիյէ »	96—20
Պէյլիք »	101—
Այթըլըգ »	101—
Ռակիլիզ լիրասը	110—15
Ֆրանսազ ալթունը	87—37
Բօլ	90—05
Գրէմիդ ալթունը	51—20
Գարայոն գայմէսի	9—10

ԴԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—7/16
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—75

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(55) Ինչաաթը ասքէրիյէ իչիւն 100000 ատէտ Բէաղրասանտ քէրբեճ Թուղաբը միւնադասայա գօնուլաբընտան, քեանունը էվվելկին 20ինճի բազար կիւնիւ գարարը գամիսի ֆէրասաը 100ական 5 Թէնղիլաթը մուգարրէր օլարընտան, Թաթիպ օլանլարըն Ինչաաթը Ասքէրիյէ ատիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի։

3—1

ՇԵՀԷՐ ԷՄԱՆԷԹԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Մէրքեզը Էմանէթ վէ տէվիիրը պէէտիյէտէ պիր սէնէլիք գուլանընլըգաղ էվրագ վէ տէֆթիր չէրիթիր մուայյէնէսի վէճհրէ, վէ միւթեահհիւսի մարիֆէթիյլէ թատ վէ իհայ իտիմէք իւզրէ Մէճլիսը Էմանէթճէ տէրտէսմէր միւնագասա օլուպ, գարիպլէն իճրա գըլընճաղընտան, պունլարըն իհայ վէ թէսլիմինէ թաթիպ օլանլարընն հէման մէճլիսը մէզքիւրէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընդր։

14 քեանունը էվվել 308 3—1

Շուբաթ—Պարտիլ
ճանիպը ալիսինտէն

Թէրսանէի Ամիրէ իչիւն օթուզ պին ճէտիա գբսէ տօն եաղընընն չէրիթիը մուգարրէրէսի վէճհրէ միւնագասաը իճրա գըլընճաղընտան, Թաթիպ օլանլարընն իչպու քեանունը էվվելկին օն եէտինճի բէնճշէնպէհ կիւնիւ Շուբաթ Պահրիյէյէ կէլմէլերի իլան օլընդր։

14 քեանունը էվվել 308

Պարութխանէի Ամիրէէ պիր սէնէի քամիլէ զարքինա լիզումը օլաճագ ավ վէ թաշ պարութը վէ լաղըմ ֆիթիլի գումուլարընընն պիրպիրի իւզերինէ պէհերինին ճէր բարա, վէ ֆիչէնք վէ ավ պարութը սանսաղընտան էսկի ուսուլտէքիլէրին հէր պիրինին 10 վէ եէնի ուսուլտէքիլէրին հէր պիրինին 20 բարա իճճրեթլէ իսալի ինանէլ մունագասա թաթիպի էօհտէսինէ գալարագ չէհրը հալին 17ական բէնճշէնպէհ կիւնի իհալի գաթիյէսի իճրա գըլընճաղընտան, մէզքիւր ֆիյաթլարը թէնղիլէ թաթիպ օլանլարընն չէրաթի թաֆսիլաթընը անլարագ էլ ուսուլ 100ական 10 նիսպէթինտէ բէյ ագչէսինի պիտիթա թէնղիլաթընը խյմա էյլէմէք իւզրէ եէվմը մէզքիւրէ գառար էյյամատա սաաթ 5ական 9ա գառար Թօրխանէի Ամիրէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընդր։

12 քեանունը էվվել 308 3—2

Թօրխանէի Ամիրէ տաիրէսինին լօգանթաճըլըգ վէ սուճուլըզը իլէ բաստուճճըլընը՝ թաթիպլերինէ իհալէ գըլընմագ իւզրէ տերատաթը միւգայէտի իտուսկինտէն, թաթիպ օլանլարընն՝ չէրաթի թաֆսիլաթընը անլարագ էլ ալուսուլ 100ական 10 նիսպէթինտէ բէյլերինի վէրիպ իճրաի զամայիմ էյլէմէք իւզրէ պէհեր կիւն սաաթ 6ական 9ա գառար Թօրխանէի Ամիրէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընդր։

10 քեանունը էվվել 308 3—2

Էմթաան էճնէպիյէ վէ ֆիրէճ գառուսը նէզարէթլերի իչիւն 3 ատէտ ճէրրը էսգալ մաքինաներնին միւպայեաը մուգարրէր օլուպ, ճէմիյէթը Ռուսումիյեճէ միւնագասա-սընա իպթիտար օլընճաղընտան, իթթայա թաթիպ օլանլարընն, չէրաթինի էօյրէնիպ միւնագասայա կիրիշմէք իւզրէ մահը հալը Ռումինին 5ական ճումատա էրթէսի կիւնիւնէն իթթիպարէն ճէմիյէթը մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընդր։

10 քեանունը էվվել 308 3—3

Էնթարի	ատէտ	474
Թէրբոյ	»	712
Կէօտիէք	»	712
Ֆօն	»	712
Ուշգուր	»	712
Եաթագ չարչաֆը	»	238
Նէվրէսմ Եօրկան չարչաֆը	»	238
Եիւզ եասարը	»	119
Գըլըֆը	»	119
Եուն պաշ եասարը	»	119

Ղուրէպա խասթախանէսի իչիւն խաղինէի էվգաֆտան գումաշ վէ բամպուգլարը վէրիլիպ իմայ իլթիրիլէճէք պալէատ նէվ ու գաբէմէրի մուրագգամ էնթարի վէ թէրբոյ վէ սարէէնին միւնագասաը իճրա գըլընճաղընտան, իմայ իլթիմէք իսթէյէնէրին՝ չէրաթիը միւնագասայը անլամագ վէ միւնագասասա պուլընմագ իւզրէ չէհրը ճարիի Բուսխլինին 12ական ճումատա էրթէսի կիւնիւնէն իթթիպարէն մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընդր։

10 քեանունը էվվել 308 3—3

NEVRALGIES Պաշ ապրբաբը, մկանի պիւրիվէսի վէ պիճիւմէ ս նրբ խասթալգիաբը Տօգթ. ԳՐՕՆԷՆՖԷԼԻԻԼ ԱՆԹԻՆԷՎՐԱԼՃԻԿ թապիր օլընան հալաբը վարթասը յա չեֆթաբէզիր օլուբ։— Գուբը վարթասը յա չեֆթաբէզիր օլուբ։— Գուբը 3 ֆրգ.—իւնօն տէ ֆապրիգան Նամ ֆապրիգաթ օրյոր ճէմիյէթինին թէէմամաթ տամմասընը թապէպ էթմէսինէ։—Տէբօզիթօսը Բասրիպտ Մօնե սօգաղընտա 23Նումէրօր ՌՕՊԻՊԷՆ եճգաթանէսի տիր։ Իչպու իլան՝ Ամանգալատա վէ պիճիւմէ մունթազամ եճգաթանէլէրտէ սաթըլըր։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

1306 սէնէսի մահը հաղրանը 18ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնէն իթիպարէն իլանը աթէրէ գառար Մարմարա տանիզինտէ բօսֆոր իչէն Իտարէի Մախսուսէ վաբօրլարընը վագթը հարէքէթլէրի։

ԻԶՄԻՏ ԹԱՐԻԳԻ

Ճումատա էրթէսի, սալը վէ բէնճշէնպէհ կիւնլէրի սապահլարը սաաթ 2ական Ամբէքճի խաքէէսխնտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ Եալվա, Ցարճա, Գարամուսալ վէ Տէլիբէհնտէրէսի, Էրբէլի, Գաղզալը, Գօնճա, Սէբզան իսկէլէրինէ ուղրայարագ Իզմիտ ազիսէթ, վէ էյյամը մէզքիւրէ սաաթը մէզքիւրտ Իզմիտ ազիսէթ, վէ էյյամը մէզքիւրէ միւտաէթ պիր վաբօր հարէքէթլէ սրբաբը լաա մեզքիւր իսկէլէրէր ուղրայարագ քէօրբիրտէ ավտէթ իտեր։

ՄՈՒՏԱՆԵՍ ԹԱՐԻԳԻ

Ճումատա, բազար վէ սալը սապահլարը սաաթ 3ական Լիման տոսիրէսի բիշկեսդրնտաբի շամանտուրատան պիր վաբօր հարէքէթ իտեր։ Տէբսատաէթ ավտէթ կիւնլէրի բէնճշէնպէհ, բազար վէ սալը կիւնլէրի տիր։

ՊԱՆՏԸՐՄԱ ԹԱՐԻԳԻ

Ճումատա էրթէսի, բ. էրթէսի վէ չարշէնպէհ կիւնլէրի սապահ 11ական Լիման տոսիրէսի բիշկեսդրնտաբի շամանտուրատան պիր վաբօր հարէքէթլէ, Բրէմէնէ ուղրայարագ Պանտըրմայա կօտէր։ Տէբսատաէթ ավտէթ կիւնլէրի ճ. էրթէսի, սալը վէ բէնճշէնպէհ տիր։

ԹԷՖԻՐԴԱՂ ԹԱՐԻԳԻ

Ճումատա էրթէսի վէ սալը վէ բէնճ. կիւնլէրի սաաթ 2ական Ամբէքճի խակէէսխնտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ Պիկատոս, Սիլիվրի վէ Էրէկլիյէ ուղրարբդ, Թէքիրտաղընա ազիսէթ իտեր, վէ բազար էրթէսի, չարշէնպէհ վէ ճումատա կիւնլէրի սաաթը մէզքիւրտ Թէքիրտաղընտան հարէքէթլէ Տէբսատաէթ ավտէթ իտեր։

ԳԱԼԱՊԻԿԱ ԹԱՐԻԳԻ

Բազար էրթէսի վէ բէնճշէնպէհ ագշամլարը սաաթ 11ական Սիրքեճի խակէէսխնտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ Թէքիրտաղ, Կանոզ, Թօրա, Միրճիֆէ, Շաբէզ, Գարապիկա իսկէլէլերինէ ուղրայարագ Էրտեկ ազիսէթ, վէ չարշէնպէհ վէ ճ. էրթէսի սապահլարը Էրտեքտէն հարէքէթլէ Բաշա-Լիմանը, Մարմարա, Փիլիթալի, Թօրա վէ Կանոզ իսկէլէլերինէ ուղրայարագ Թէքիրտաղընա վէ մահալը մէզքիւրտէն տաիի գէլյամ իլէ բէնճշէնպէհ վէ բազար սապահլարը Տէբսատաէթ ավտէթ իտեր։

ԱՆԹՈՒԱՆ ԳՕԳՕԼԱԹՕՍ

ԳԱԼԱԹԱՍԱ ԹԻՆԼԻ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ 28 Վէ 30 ՆՈՒՄԷՐՕ ԻԼԷ ՄՈՒՐԱԳԳԱՄ

ՖԵՂԹԻՊ ՄԷՆՍԱՖԷՃԱԹ ՍԱՂԼԱՋԱՍԸ

ԻՇՂՈՒ ՄԱՂԱԶԱՏԱ ՖՐԱՆՍԸՋ ՎԷ ԻՆԿԻԼԻՋԲԵԱՐԻ ՄԷՆՍՈՒՃԱԹ ՎԷ ՄԱՄՈՒԼԱԹԸՆ ԲԵՍՖԱՖԷԼԻՍ ՖԻՐՈՒԹԽԹ ՕԼՈՒՆՄԱԳՏԱ ՕԼՈՒՊ, ՆԱԶԱՐԿԵԱՀԷ ԱՄՄԵԷԷ ՎԱԶ ՕԼՈՒՆԱՃԱՂԸ ԿԻՊԻ

Ավելրէն Էվրօպատան ճէլլ իթմիշ օլատ-ղըմ էմթաալար միյանընտա թիպէթ, չայ, էվ էշնալարընտա գուլանընլմագա մախսուս գումաշլար, չուհա, գասթօր, ֆրիդէ, պլանաթ թապիր օլունան պիր նէվ գումաշ, հաղրը ֆանէլլար, էնտազէ իլէ ֆիլորուխթ օլունան հէր ճրնս ֆանէլա, եուտանա մասմուլ էօրթիւէր, թիւլէր, գառընպարա մախսուս միսալար, իշլէնմիշ բէյտուէր, սուֆրա էօրթիւէրի, տիմի, բէրզալ, մատամսալ, ամրիդան, էլ բէշկիրէրի, էրքէք վէ գառընի չօրապլարը, կիւզ բէշկիրէրի, կէօմլէքլիք քէթէն, եաթագ չարչապլարը, յիմիէլիք գումաշլար վէ գառընլարա մախսուս եունը վէ իրէքլի գումաշլար, սեճճատէլէր վէ գայրիհամ վէ դայրիհամ։

Մէզքիւր մաղազայը թէչրիֆէ բաղալթ պույուրանագ օլան զէվաթ, կէրէք մալէրին նէֆիս վէ էն ալա ճրնսպարտան օլուսընը պիթթասրիգ, վէ կէրէք ֆիյաթլարընն տաիի էհվէնիյէթինէ բաղմէն գալանագլարը չիսպէտիպ տիր։

GRAND DICTIONNAIRE

FRANÇAIS—TURC

Մի հէնտիսխանէի պէրլրի Հիմայան Ֆրանսըզճա վէ Աբմանճա մուսլիմի վէ ԹԱՐԻԳ կոգէթաաը մու հարբիրլրէրինտէն օլուպ Եիրմի օթուզ սէնէսէն պէրի ալէմի մաթպուտտա խըսուսմաը մի ֆիթէխերէ տրը խոսկէրմիշ օլան Վիզինթալ էֆէնտի թարաֆընտան պու քէրբէ պուլէատէրի նամ իլէ պիր պէօյիք լուղեմ տահա նէշրինէ պաշլանմիշ տրը։

Պու լուղեթ, պիր քէլիմէնին չամկ ալապիտիկի քանֆէլի մանանի մուխթէլիֆէլի վէ հէր մանոյէ ալիտ պիր չօղ էմիտէյի, վէ հէյյեթ, բիյագիյաթ, թըզպիտաթ, խիլասա պիրճիմ մէ ուբամ վէ սէնանէյէ միւթասադի ըսթիրլասմամ վէ թապիրաթը միւհիմմէ տիր։ Ֆրանսըզճա լիսանընը էօյրէնմէք, հաղկինտէ պուլընան զէվամէթ հէր մի-չրիլաթընը կայէթ սուհուլէթլէ հալ իտէճէք կայէթ կիւզել պիր տէրիզ օլան պու լուլեթտէն պիրէր թանէ իտինտիլէրին թապիսէյի մէզիյէի դասրչնասիսէն ատտ էյլէրիպ։

Բէք պէօյիք պիր ֆէսաբէսրդ ելթիկրրը. ա նէշր իտիլմէքտէ պուլունան պու մի-քէմիլ լա դէթ քեաղըաընը, թապընն նէֆասէթի իլէ պէրապէր պիր ճիս պի եանընը 20 բարա ֆիյաթլէ սատիրլըգտա տրը։

Թաշրա իչիւն ապանէ պէտէլի բօսմա իւճբէթի սատիլ օլարը հալտէ 150, խաթանալ իչիւն 120 պրշ. տրը։ Ապանէ գայա օլունմագ արզուսընտա պուլունան դեֆթեր քիրամ՝ Գաալը Ամի ճատատէսինտէ 52 նումէրօր Շերքէթի միրեթթիպիյէ մանմասը միտերի Ամրեն էֆէնտիյէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի թավիյէ օլընտր։ Ճիս դէր հէր քեթիպտը տիւքանը յլա կազէթա միւմեկիլերինտէ պուլունուր։

ՍՈՒԱՎ ԱՖՖԱԳԸՅԻԹԸ

ԱԶԻՄԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Բէրուանդ գօգա ատաճընտան մուրեճ ՄԱՐԻԱՆ ՇԱՐԱՊԸ՝ վիճուտա էն գիյատէ գուվվէթ վերեճ (թոնիք) պիր մուտիճէ օլուպ, սէս սընբրլարընա, վէ հազմ վէ նէֆէս ալէթլերինէ տաթի խայլիէն խայլի հայատի վէ գուվվէթ վերիր։ Մէկքիւր շարապ գընագընա կիպի հարաբէթ թի խայլիէն խայլի հայատի վէ գուվվէթ վերիր։ Մէկքիւր շարապ գընագընա տա էն ալէատ օլուսընընտան, գընագընայա միւ-վերմէյիպ, գանընլըզա գաբէր օլան իլանլարընն տա էն ալէատ օլուսընընտան, սուֆրաղարատա տա շարապ էէրինէ գուլանընլմագա բաճճամ տրը։ Իչիմի թամամ օլուսընընտան, սուֆրաղարատա տա շարապ էէրինէ գուլանընլմագա պաշլանմիշ վէ պէղդէճէ հօշ պիր սուրէթտէ վիճուտա գուվվէթ վէ արհէթի վերմէքտէ պուլունմիշ տրը։ Բէզալիք պու շարապ էրքէքլերին իգթիսարընընը ալաճաղընը տէֆ իթմէկի կէպի, էն զայրֆ սատամագա տտաի կէնճիլիք գուվվէթի վերիր։

Պու շարապընն մուճիճի Բարիզատ Պուլվար Հօսմանատա 41 նումէրօտա գօգայը էն էվվել հէր քէսին գուլանանպիլէճէնի պիր հալէ գրան Մարիանի էճգաթանէպի օլուպ, մէզքիւր շարապ Տէբսատաէթին պիճիմիլէ էճգաթանէլէրինտէ վէ էճգա թիւճճարը մաղազալարընտա պուլընը։

ՀԱՐԻԳ ՎԷ ԷՕՄԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ. ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

NORTH BRITISH MERCANTILE
ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻԹ ԷՆՏ ՄԷՐԳԸՆԹԱՅԼ

1800ական թէէսիս

	Իպ. Լէրասը
Սէրմայէսի	3,000,000
Իսթիյաթ ագչէսի	10,695,969
1891 սէնէսի հասրլաթը	2,650,872

NORTHERN INSURANCE COMPANY
ՆՕՐԹՀԷՐՆ ԷՆՇՈՒՐԸՆՍ

1836ական թէէսիս

	Իպ. Լէրասը
Սէրմայէսի	3,000,000
Իսթիյաթ ագչէսի	4,056,900
1891 սէնէսի հասրլաթը	1,076,800

Այրիճ իւլ պէյան էքի գումբանա էշկէն ֆիյաթլա վէ միւթեահիլ չէրաթիլէ խանէ վէ էշա վէ էմթաան թիւճճարլրէ վէ սարիկ սիկուրթա իտուպ, գազանդն վուգու